

MŪSŲ LIETUVA

NR 10 (1284) XXV. 1973 M. KOVO - MARÇO 8 D.

60 Centavų

R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - São Paulo, ESP. Telefone: 273-03-38

Plačiajame Pasaulyje

ČILĖ

Ivykę rinkimai praėjusį sekmadienį į Čilės parlamentą ir senatą, nors, atrodo, davė daugumą vietų krikščionims demokratams ir jų sąjungininkėms partijoms, bet jie nesurinko dviejų trečdalių vietų, kad galėtų atstatyti komunistuojantį dabartinį prezidentą Allendę. Allende ir jo draugai irgi giriasi rinkimus laimėję. Šitokioje padėtyje kraštas bus ir toliau neramus ir kentės ekonomiškai.

PRANCŪZIJA

Pirmą kartą po karo gerokai pralaimėjo rinkimuose gen. de Gaulle partija iki šiol visada turėjusi absoliučią daugumą parlamente. Daug vietų laimėjo socialistu-komunistų sąjunga ir kiti jų draugai. Tačiau tie rinkimai dar nebaigti. Ateinanti sekmadienį prancūzai balsuos antrą kartą už tuos, kandidatus, kurie gavo daugiausiai balsų praėjusį sekmadienį, bet negana būti išrinkti. Todėl ateinančio sekmadienio rinkimai viską nulems ir gali duoti staigmenų.

ŠIURPIOS ŽINIOS

AFRIKA. Sudanas. Khartumas. Arabai teroristai, pasivadinę „Juodasis rugėjis“ užpuolė Sauditos Arabijos ambasada, kurioje tuo metu baigėsi puota Amerikos diplomato išleistuvėms. Jie suėmė visus dalyvius. Pasisekė išsokti per langą tik vokiečių ambasadoriui ir porai kitų.

Teroristų buvo 8. Jie pareikalavo:

1. Kad Jordano karalius paleistų Abu Dau ir 16 jo draugų. 2. Paleisti eks-majorą Rafeh Al-Hidawi, įkalintą už pasikesinimą prieš valdžią ir visus su juoėjusius draugus. 3. Paleisti 50 kitų arabų

Jordanijos kalėjimuose laikomų. 4. Amerika turinti paleisti Roberto Kennedy žudiką arabą Sirhan. 5. Visas arabes moteris Izraelio kalėjimuose ir 6. Vokietijoje kalinamą anarkistą Baader-Meinhofą ir jo draugus.

Amerikai, Jordanijai ir Izraeliui atsakius derėtis su teroristais, tie tuojau nužudė Amerikos ambasadorių Cleo-Noel ir dar vieną valdininką, ir Belgijos įgaliotinį Guy Eid.

Grasino nužudyti ir kitus įkaitus, jei nebus patenkinti jų reikalavimai.

Bet tų grasinimų nebevykdė. Po 60 valandų teroristai pasidavė, atidavė nužudytųjų lavonus ir paleido įkaitus.

Dabar jie yra suimti, Sudano kalėjimuose, laikomi atskirai po vieną ir krašto vyriausybė žada juos nuteisti ir nubausti.

Visas pasaulis pasipiktino tokiu arabų teroristų elgesiu, net ir Egiptas juos pasmerkė, sakydamas, kad jų elgesys labiau pakenkė arabų reikalams ir palengvino Izraelio padėtį tarptautinėje opinijoje.

VATIKANAS

Pirmadienį, kovo 5, šv. Tėvas sukviėte konsistorijos Romoje esančius kardinolus ir paskelbė jiems norįs paskirti dar 30 naujų kardinolų. Jų tarpe ir S. P. arkivyskupas Paulo Evaristo Arns.

Daugiau kardinolų gavo Š. Amerika, Australija, Prancūzija, misijų kraštai. Dabar kardinolų kolegijoje bus 144 nariai. Iš jų tik 120 galės dalyvauti popiežiaus rinkimuose. Visi, baigę 80 metų tuose rinkimuose nebedalyvaus.

Popiežius žada suteikti teisę rinkti naują popiežių visiems patriarkams ir vyskupų tarybos atstovams.

SUSITARTA SU ČEKOSLOVAKIJA

Popiežius sudarė konkordatą su komunistine Čekoslovakija. Pagal susitarimą jau galėjo pakonsekruoti keturis naujus vyskopus, kurių ilgą laiką neturėjo keturios vyskupijos.

MORALINIS SUSMUKIMAS

Sekmadienio vidurdienį Popiežius paprastai pasako šv. Petro aiškėje, po Vatikano langais susirinkusiems žmonėms trumpą pamokslėli, sukalba „Viešpaties Angelas“ malda ir palaimina.

Praėjusį sekmadienį Popiežius ypatingai pabrėžė šių dienų šias negeroves:

Šiandien žmonės yra susirūpinę terorizmu, jo bijo ir juo šlykštisi. Ekonوميškasis pasaulis irgi dreba, kai nenurimsta pilietinės ir socialinės kovos. Bet kas mus labiausiai skaudina, tai yra moralinis-dorinis žmonių susmukimas, paplitęs po visus kraštus... Nuolat kyla

BRAZILIJA

Karnavalas, karnavalas...

Brazilijos didieji miestai gyvena karnavalo karštligė. Šiomet ir S. Paulo karnavalas esąs vienas iš gražiausių, nors pernai pranašavo jam beveik tikrą galą. Per mažas bebuvu žmonių susidomėjimas.

Bet karnavalas atneša ne vien džiaugsmą. Antradienio ryto laikraščiai pranešė, kad jau esą virš tūkstančio aukų Pirmomis karnavalo dienomis policijai teko bėgti pagalbon 4500 kartų: 641 buvo eismo nelaimė, 509 užpuolimai.

Kongreso darbo ir garbės prezidiumai. Iš kairės: (Darbo) Kun. Pr. Gavėnas, H. Mošinskienė, J. Satkūnaitė, inž. A. Idika, Garbės) prel. A. Arminas, Vl. Vencus (Venecuela) Vyt. Dorelis (Urugvajus) Prel. P. Ragažinskas, kun. Viktoras Rimšelis, Marijonų vice-generolas (Italija-Roma), kun. N. Saldukas, SDB (Kolumbija) Alg. Nasvytis (Š. Amerika) Zefirinas Juknevičius (kalba, Argentina) Antanas Saulaitis, S.J. (Brazilija Pas. Liet. Jaun. Sąjungos pirm) Jonas Bagdžius Sesuo Julija, seseru Pranciškėčiu vyresnioji Zelinioje.

Ta ir kitos nuotraukos Ramučio Idikos

nusikaltimų potvynis; kaskart plačiau sklaidžiama pornografija, pasileidimas. Suvedžiojamas jaunimas begėdišku ir neatsakomingu madu. Puolama visa, kas šventa, kilnu, dora. Kesinamasi i šeimas.

POPIEŽIUS PRAŠĖ

Ir popiežius prašė tikinčiuosius: jūs atjauškite ir supraskite mūsų skausmą. Kilniais žodžiais pridengtas, slepiasi didelai sužeistos - pareigos - puvimas. Kam nematoma didėjanti pasileidimo banga? Kam nekyla pyktis-indignacija regint akiplėšiškai įžulią pornografiją ir

laisvai prekiaujantį pasileidimą? Kam neskanda širdies regint nutolstantį jaunimą, suvedžiojamą lengvabūdiško neatsakomingo, palaido elgesio? "

Kaip reiktų atsiliepti tikintiesiems i tuos nuosirdžius susirūpinusio šv. Tėvo žodžius?

AIRIJA

Ne tik vyrai žudo, bet ir moterys pradėjo žudyti anglus kareivius, atsijusius palaikyt tvarką tame nelaimingame kariaujančių brolių krašte. Belfaste, britų karys Gary Barlow, 19 metų, buvo vienas iš būrelio patruliuojančių karių. Jis kiek atsiliko nuo savo draugų. Tuoj jį apspito apie 40 moterų, puolė mušti, draskyti, spardyti. Iki atbėgo draugai, jis gavo šūvį galvon.

KOKIAIS GERAI DARBAIS ATŽYMĖSIM ŠIA GAVĖNIĄ, KAD PRATURTINTŲ MŪSŲ DVASIA ?

572 tvarkos pažeidimai, 130 pėstininku pritrenkė automobiliai.

Vien tik Klinikų ligoninė negalėjo išgelbėti 47 gyvybių iki užgavėniu ryto.

BĖGA IŠ MIESTU

Vien tik iš S. Paulo didžiu srautu patraukė žmonės i provincija ir i pajūrius. Penktadieni Anhangeros greitkeliu kas valandą važiavo i laukus 1728 auto mašinos. O jau šeštadieni ju buvo net 2208 mašinos per valanda. Miesto gi kryptimi važiuojančių buvo tik 450 mašinos per valanda.

DAUGIAU NELAIMIU

laukiama užgavėnių vakara ir nakti, kai tie tūkstančiai mašinų pradės grįžti iš pajūrio ir laukų i miestus. Bus įsigėrusiu vairuotojų, bus išvargusiu ir nervingu. Visa tai padidins sužeidimų ir užmušimų skaičių.

PULS BAŽNYČIA

Sužinota, jog rengiamasi smarkiai pulti Bažnyčią S. Pauilyje. Už ką? Yra grupė vyrų, įsivėlusiu i nešvarius darbalius, tarp kitko ir i „Mirties skvadroną“ Jie yra tardomi. Liudininku tarpe esąs vienas labai svarbus asmuo - kunigas. Norima suniekinti ne tik tą kuniga liudininką bet ir Bažnyčią ta proga apjuodinti, kadangi ji užtaria varguomene.

BROLIŠKUMO KAMPANIJA

Su gavėnios šventu metu S. Arkivyskupija pradeda didelę „Broliškumo kampaniją“ Jos šūkis yra: „Egoizmas pavergia - meilė išlaisvina“. Norima, kad visų tautybių žmonės Brazilijoje dar labiau gerbtu viens kitą, vieni kitiems padėtų, vieni kitus mylētu, kaip mus moko V. Kristus.

L.R.K. Bendruomenės ir „Aušros“ chorai, diriguojami V. Tatarūno vasario 22 d

LIETUVA

1971 metų Respublikinė premija Lietuvoje suteikta naujų ištekimo staklių kūrėjams Kaune. Jų tikslumas – 2 mikronai. Kaune, Šiauliuose, Vilniuje gamintos metalo staklės vartojamos 70-tyje kraštu. Jų tikslumas prilygsta vokiečių, japonų ir šveicarų mašinoms.

Vilniaus styginis kvartetas Lježe, Belgijoje, laimėjo aukso medalį. Ketveris mėnesius prieš konkursą grodavo po 10-12 valandų per dieną. Galėdami trečiame tūre pasirinkti kūrinį, grojo J. Ju zeliūno Trečiąjį kvartetą, kuris buvo sutiktas ovacijomis. 1964 metais Lietuvos kvartetas laimėjo sidabro medalį.

Pasaulinio architektų kongreso metu Bulgarijoje geriausių filmų buvo pripažintas Lietuvos kino studijos spalvotas dokumentinis filmas „Vėjo ir vandens fūga“. V. Stauskas skaitė kongrese pranešimą „Lietuvos poilsio zonų šis tema ir kurortų architektūra.“

Angelė Jankūnaitė, žaidusi moterų krepšinio žaidynėse Sāo Paule, dalyvavo ir Europos pirmenybėse, kur Sov. Sąjungos komanda laimėjo pirmą vietą.

Kauno–Vilniaus autostrada laikoma moderniausiai įrengtu keliu Sov.Sąjungoje. Šimto kilometrų nuotolyje yra 18 viaduktų ir 14 susisiekimo žiedų.

Kuboje krepšini žaidė iš Lietuvos atvykusios Vilniaus „Kibirkštis“ žaidėjos Pabaltijo žaidynėse Rygoje moterų krepšini laimėjo lietuvės, o vyrai liko trečioje vietoje. Lietuvos motobolininkų varžybas laimėjo Kretingos „Švyturys“, nugalėjęs Skuodo komandą. Krasnojarske įvykusiuose savignyos imtynių varžybose pirmą kartą Sov.Sąjungos čempionu tapo lietuvis – Česlovas Jezerskas, 23 metų kaunietis, laimėjęs aukso medalį. Lietuvių dar dalyvavo V. Kairys ir Z. Polinauskas.

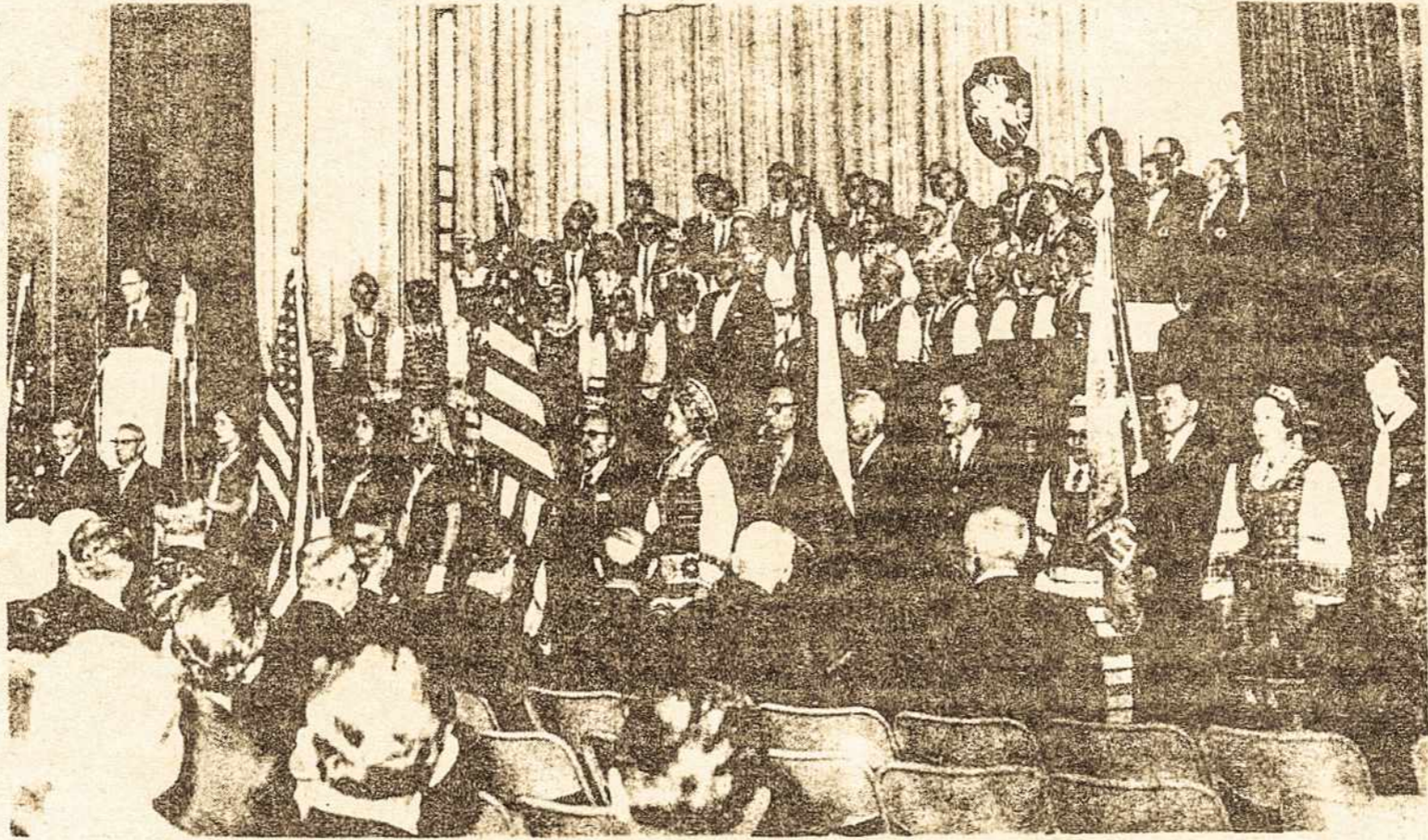
Stalo teniso čempionais 1972 metais Lietuvoje tapo vilnietė Deimantė Seimaškaitė ir klaipėdietis Romas Miknevičius. Romualdas Misiūnas penktą kartą iš eilės laimėjo Lietuvos geriausio boksininko vardą, Sov. Sąjungos pirmenybėse laimėjo bronzos medalį. Lietuvos regbio geriausiais žaidėjais buvo Vilniaus „Plieno“ komanda.

Lietuvos dviratininkai Sov. Sąjungos varžybose užėmė antrą vietą 140 km. lenktynėse pirmą vietą laimėjo klaipėdietis Vytautas Paškauskas, įveikęs nuotolį per 3.21:28. Viena geriausių Lietuvos plaukikių yra Birutė Užkuraitytė, 19 m. kūno kultūros instituto studentė, dalyvavusi, bet nesekmingai, olimpinuose žaidimuose. 24 km. dviračių lenktynėse aukso medalį laimėjo Antanas Berankis (laikas: 1,29:06).

Sovietų Sąjungos krepšinio federacija paskelbė 1972 metų geriausius 25 žaidėjus, kurių tarpe 7 lietuviai: Vilniaus „Kibirkštis“ Z.Bareikytė, L. Vinčaitė, N. Vaičiulėnaitė, A. Jankūnaitė, Kauno „Žalgirio“ M.Paulauskas (pirmosios Sov. Sąjungos rinktinės kapitonas R. Benzbergas, A. Linkevičius. Saraše

yra dar trys estai ir du latviai, viso 12 asmenų iš Pabaltijo valstybių.

Bokso čempionais Lietuvoje tapo visų lengviausio svorio – vilnietis Vidas Garbulis, 20 metų, lengviausio (II) svorio – klaipėdietis Valentinas Pužas, lengviausio Stasys Sereika iš Panevėžio. Pušlengvio – Adomas Baltrimavičius iš Kauno. Moterų krepšinio „Sporto“ var

Klevelando lietuviai mini š.m. Vasario 16.

Inž. Algis Paytienis atidaro minėjimą Scenoje garsusis Čiurlionio ansamblis su vadovu A. Mikulskiu.

Carlos nuotrauka. DIRVA

žybas laimėjo Kauno „Politechnikos“ komanda. Šaškių čempione tapo 26 metų Nadė Merkevičienė.

Europos savignyos čempionų žaidynėse Rygoje tapo C. Jezerskas, nugalėjęs džiuo meistrą jugoslavų ir mongolų paskutinį vienu metu per 19 sekundžių Vilniaus individualinės meninės gimnastikos varžybas laimėjo B. Vaišnytė.

Daloro viršūnė, 3979 metrų, Kaukaze, tik ketvirtą kartą jo istorijoje vienu iš sudėtingiausių kelių nugalėjo „Žalgirio“ kalnalipiai iš Vilniaus.

Vilniuje gruodžio mėnesį fechtavimo varžybose tarp Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Rytų Vokietijos atstovų puikiai pasirodė kaunietė Rasa Kajokaitė, turnyro nugalėtoja.

Lietuvoje mokslininkai, studijuoja jaunimo ūgį ryšium su sporto ugdymu krašte, paskelbė sekančius davinius: per paskutinius 40 metų Vilniaus miesto 14 metų berniukai tapo aukštesni 11,5 cm. o mergaitės 9,7 cm. Lietuvos 14 metų mergaičių vidutinis ūgis 160,38 cm. berniukų – 159,49.

Palangoje įvyko vaistininkų mokslinės draugijos konferencija.

Alytaus šaldytuvų gamykloje pagamintas 500.000-tasis „Snaigės“ modelio šaldytuvas.

Lietuvos dviratininkai Bakų mieste, Azerbaidžane, laimėjo Sov. Sąjungos pirmą vietą. Sidabro medalį iškovojo ir vilnietis Pranas Knieža.

Gudijos dailės savaitė buvo pravesta Vilniuje, kartu su tapybos bei grafikos paroda

Vengrų leidykla Butapešte išleido 3.200 egzempliorių tiražą, Juozo Grušo 13-kos novelių ir apyskaičių rinkinį „Mergaitė su balandžiais“.

Kituose Sov.Sąjungos valdomuose kraštuose studijuoja 347 studentai iš Lietuvos. Tokius mokslus užsienyje baigusiu yra 1.500 asmenų, ypatingai iš kinematografijos, muzikos, filosofijos, poligrafijos ir jūrininkystės sričių. Vien Maskvos universitetą kasmet baigia apie 80–90 lietuvių studentų. Lietuvon kasmet iš kitų vietų atvyksta apie 200 studentų.

ku organizacijos sušauke savo 41-ąjį seimą Čikagoje. Buvo pranešimų apie „Dainavos“ stovyklą, Pasaulio lietuvių katalikų bendrija, Religinė šalpa ir kt.

Argentinoje lapkričio 19-26 buvo pavergtų tautų savaitė Buenos Aires mieste. ANCE pirmininkas Z. Juknevičius spaudos konferencijoje pranešė apie pavergtų tautų būklę.

Lietuvoje mokslo akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto rankraštyne yra apie 400.000 lietuviškų dainų tekstų ir 50.000 melodijų. Pagal ne seniai išleistą V. Misevičienės „Lietuvių liaudies dainų katalogą“ pati populiariausia Lietuvoje darbo daina – „Oi, kūliau, kūliau šiaudus be grūdų.“

Pereitą vasarą Lietuvoje vyko studentų darbo stovyklos, kuriose dalyvavo virš dešimt tūkstančių jaunimo: žemdirbystėje 2.500, statyboje 4.500.

LIETUVIAI PASAULY

Aštuonioliktoji Kanados Lietuvių diena įvyko Montrealyje. Vyko dailės paroda, pamaldos, iškilmingas aktas, dainų bei šokių koncertai, sporto rungtynės. Meninėse programose pasirodė apie 250 jaunimo, dalyvaujančio ansambliuose. Lietuvių dieną sveikino asmeniškai Kanados imigracijos ministras.

Lietuvių gydytojų korporacijos „Fratemitas Lituania“ poezijos premija teko čikagietei Birutei Pūkelevičiūtei (\$ 500 už eilėrašį „Paskutinį birželį“, skirta Sibiro aukoms.

Lietuvių dienų metu Clevelande, JAV dr. J. Girmiui įteikta Ohio Lietuvių gydytojų draugijos kultūrinė premija. Meninėje programoje „Grandies“ ansamblis iš Čikagos parodė „Lietuviškas vestuves“.

JAV-se mirė Pabaltiečių komiteto prie Jungtinių tautų steigėjas ir ilgametis valdybos narys latvis kun. Norbertas Trepa.

Amerikos Lietuvių katalikų federacija, kurioje atstovaujamos 26 liet. katali

Metinį koncertą Sidnio mieste, Australijoje, surengė „Dainos“ choras, vadovaujamas muz. Broniaus Kiverio.

Baltiečių krikščionių studentų sąjungos dvidešimtmečio minėjime meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos taut. šokių grupė, vadovaujama Eglės Pauliukonytės, ir „Baltijos“ vyrų kvintetas.

Los Angeles mieste, JAV, automobilio nelaimėje žuvo 33 metų amžiaus kun. Romanas Kasponis. Kiekvienais metais jis būdavo skautu ir ateitininku stovyklų kapelionu.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų sąjungos suvažiavimas įvyko lapkričio pabaigoje Clevelande. Dalyvavo apie 200 studentų su šūkiu „Prikelkime miegantį milžiną“. Naujosios valdybos pirmininku išrinktas Rimas Aukštuolis.

Šv. Cecilijos choras Buenos Aires atšventė savo metinę šventę, paminėdamas ir ilgametį vadovą a.a. Vaclova Rymaniū.

Šventųjų skelbimo kongregacijai Romoje įteikti arkivyskupo Jurgio Matulaičio apaštalinio proceso bylos dokumentai.

Paryžiuje minėta Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės 25-ųjų metų sukaktis, kurios proga bus išleista Prancūzijos lietuvių istorija.

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos valdyba Čikagoje paskelbė istorinio romano konkursą apie Vilnių bei jo kūrėjus, su 1.500 dol. premija Vilniaus 650 metų sukaktį paminėti.

JEI DAR NESUMOKĖJOT METINĖS SAVO PRENUMERATOS, MALONĖKIT TUOJAU UŽSIMOKĖTI! PINIGAI LABAI REIKALINGI LAIKRAŠČIUI LEISTI. AČIU.

Senos ir naujos

PRIEMONĖS RELIGIJAI IŠNAIKINTI

Nors beveik visi komunistiniai kraštai yra suteikę savo valdiniam šokiui tokia, o kartais beveik pakenčiamą tikėjimo laisvę, religijos ir tikinčiųjų persekiojimas okupuotoje Lietuvoje ir iš viso Sovietų Sąjungoje yra neatskiriama sovietinio komunizmo dalis, todėl jis beato-dairiškai vykdomas. Bolševikų vadeivoms pikta, kad per daugiau kaip ketvirtį šimtmečio metų jų milžiniškos pastangos šioje srityje nedavė reikiamų vaisių, kad lietuvių tautos didžioji dalis vis dar tiki ir daugiau ar mažiau religinio kulto apraiškas viešai išreiškia. Tiems patiems okupantams taip pat labai nemalonu, kad 2-3 paskutinių metų laikotarpyje Kremlių ir, kas blogiausia, Vakarų kraštus pasiekė Lietuvos katalikų masiniai skundai su daugybe parašų. Dar blogiau, kai tie skundai, išversti, svetimas kalbas, pateko į kitų kraštų valdžios įstaigas ir į organizacijų vadovų rankas.

*

Gal ne visi beprisimena faktą, kad 1971 metais okupantų įsakymu buvo paskelbtas ilgalaikis 1971 — 1975 metų penkmečio planas (petiletka) "mokslineio ateizmo propagandai pagerinti", kitais žodžiais tariant, religijai okupuotoje Lietuvoje sunaikinti. Šis planas vykdyti pavestas "žinijos" draugijai. Kas gi yra ši draugija?

1948 metais okup. Lietuvoje rusai įkūrė Sovietinės Lietuvos Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija, kuri 1963 m. pavadinta nauju "žinijos" vardu. Jos organizatoriai, A. Čistiakovas, J. Žiugžda, J. Matulis, P. Mažylis, Kupčinskis, V. Niunka, M. Zalužskaja ir į juos panašūs komunistų veikėjai, lietuvių ir rusų tautybės. Draugija turi savo skyrius ir 1970 m. turėjo 30,000 narių. 1948 — 1970 m. vadovavo J. Matulis, nuo 1970 m. vadovauja V. Niunka.

Šiai draugijai ir buvo pavesta įtikinti Lietuvos žmones, kad "religija yra tik prietarai". Šiam reikalui turėjo būti pateikti "visi sovietinio mokslo argumentai". Bet kokios tikėjimo apraiškos turėjo būti išrautos penkmečio bogyje. Sutelktos milžiniškos priemonės, net į tolimiausius Lietuvos užkampius paleista dešimtys tūkstančių agitatorių. Pirmiausia buvo keikiama agitatorių "kadru

kvalifikacija". 1971 m. kovo m. Vilniuje sušauktas plačios apimties "seminaras aktualioms ateistinės propagandos klausimams ryšium su šiuolaikine ideologine kova aptarti". 1972 m. kovo mėnesį ir vėliau suruošti specialūs seminarai ateizmo lektoriams, kovojantiems prieš žydų religiją, o taip pat ir prieš protestantus, sentikius, pravoslavus ir įvairių sektų narius.

*

Pastaruoju metu ateistinė propagandą skelbti įpareigojami ne tik mokytojai, bet ir gydytojai, inžinieriai, agronomai, zootechnikai, įmonių darbuotojai ir kitų sričių specialistai. 1971 — 1972 m. Lietuvoje veikė net 33 mokyklos, kurios ruošė ateistinėms mokykloms lektorius. Šiose mokyklose mokėsi 750 lektorių. Be to, "žinija" praktikuoja ir kitas ateistinių lektorių ruošimo formas: ruošia įvairias konferencijas, seminarus, pasitarimus. 1971 m. buvo suruoštos 7 teorinės metodinės konferencijos ir 32 seminarai. Centrinų institucijų paruošti "ateizmo profesoriai" savo žinias perduoda rajoniams lektoriams. Tačiau ne visur tai sėkmingai vyksta. Atrodo, kad ir ateizmo profesorių tarpe atsiranda "sabotuotojų", nes, kaip rašo "Laikas ir įvykiai" (1972 m. Nr. 23), "iš Druskininkų, Ukmergės, Joniškio, Telšių, Trakų ir kitų organizacijų atsiųsti mokyti žmonės, kaip jie patys tai pripažino, "raponuose nebuvo panaudojami". Kitais žodžiais tariant, komunistų partijos paruošti ateizmo lektorių lektorai arba nenorėjo ateizmo kitiems dėstyti, arba dėstė blogai.

Tas pats agitacinis laikraštėlis meta kaltinimus net Sovietinės Lietuvos respublikinės valdybos filosofijos, ateizmo ir mokslinio komunizmo mokslinei tarybai, kuri "nepakankamai domėjosi lektorių priežiūra".

*

Mums įdomios ne tik ateizmo mokyklos, bet ir kitos priešreliginės kovos priemonės. Štai keletas jų. Plačiai naudojami kino teatrai, programų metu įterpiant ateistines filmų juostas. Išplėstas ateizmo muziejų tinklas, kraštotyros muziejuose įruošiami nieko bendra su kraštotyra neturintieji ateistiniai skyriai ir stendai. Iš vienos vietovės į kitą vežiojamos kilnojama

AMERIKA SUPRANTA LIETUVIŲ LAISVĖS TROŠKIMUS

Valstybės sekretoriaus William P. Rogers sveikinimas

WASHINGTONAS. — Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas gavo šitokio turinio laišką iš valstybės sekretoriaus William P. Rogers:

"JAV vyriausybės ir piliečių vardu man malonu siūsti Jums ir visiems lietuviams sveikinimus ir geriausius nuosirdžius linkėjimus Lietuvos nepriklausomybės 55-tų metų proga.

Lietuvių tauta visada stengėsi išlaikyti savo tautinę tapatybę ir pasiekti savęs apsisprendimo teises. Jų pastangos siekiant šio tikslo yra visoms pasaulio tautoms ištvėrmės ir dvasios patvarumo pavyzdys.

Mes Jungtinėse Valstybėse, tame krašte, kuris buvo tiek praturtintas daugelio lietuvių kilmės piliečių įnašais, ypatingai suprantame lietuvių tautos troškimą džiaugtis nepriklausomu savo tautos gyvenimu savo tėvų žemėje. Todėl malonu man perduoti Jums sveikinimus.

Nuosirdžiai Jūsų

William P. Rogers

William P. Rogers

LAIŠKAI "DRAUGUI"

MIŠKO KIRTĖJO REZOLIUCIJA VISOMS PARTIJOMS

Mylėkite Lietuvą daugiau už save ir savo partiją, tada nereiks leisti rezoliucijų prieš JAV LB, dirbančią naudingą darbą. nekreipkite dėmesio į nenaudingas rezoliucijas, dar smarkiau Lietuvių Bendruomenės vardu darbuokitės.

Miško kirtėjas B. Juška

Kuo negera ta Miško kirtėjo rezoliucija ir mums, Brazilijos lietuviams? Daug kas sukletėtų pas mus, jei S. Paulo nors kiek lietuviškai nusiteikė lietuviai imtum taip darbuotis. R.

b. kv.

Penktojo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso įvykusio 1973 metų vasario mėn 22-25 dd. São Paulo mieste, Brazilijoje.

REZOLIUCIJOS

Išklausius paskirų sekcijų: Jaunimo, švietimo, Lietuvių Bendruomenės, Kunigų, Religinės, Politinės, Spaudos bei Kultūros sekcijų pranešimus bei išvadas, susirinkusi Rezoliucijų Komisija, kurią sudarė: p. Zeferinas Juknevičius (Argentina), p. Vytautas Dorelis (Urugvajus), p. Vladas Venckus (Venezuela), p. Halina Mošinskienė (Brazilija), kun. Augustinas Steigvilas (Argentina), inž. Algirdas Idika (Brazilija), ir p. Henrikas Valavičius (Brazilija), savo posėdyje įvykusiame 1973 m. vasario mėn. 27 d. Vila Zelinoje suredegavo patiektą medžiagą sekančiai.

1. JAUNIMO SEKCIJA

- Jaunimas apsvartė ir suredegavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Statuto projektą.
- Aptarė Trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso suruošimą 1975 metų gale ir 1976 metų pradžioje Pietų Amerikoje.
- Nutarė kasmet ruošti Jaunimo Stovyklą Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajuje iš eilės.
- Jaunimas prašo pasitikėjimo jo veikla.

2. ŠVIETIMO SEKCIJA

- Pasikeisti mokslo priemonėmis, ypač audovizualiniu metodu, vartojamu Brazilijoje, kaip pamokomis, skaidrėmis ir kita medžiaga.
- Skatinti bendradarbiavimą tarp atskirų kraštų mokytojų laikraščių redakcijų ir meno ansamblių vienetų.

3. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEKCIJA

Pietų Amerikos Lietuvių įvairūs centriniai organai kurie tikrai atstovauja tų kraštų lietuvių visuomenę, savaimė įeina į Pasaulio Liet. Bendruomenės šeimą. Kraštuose, kur dar nepilnai veikia tokie centriniai organai prašoma juos greičiau formalizuoti, kad galėtų pasiūsti teisėtą atstovų skaičių į Trečiąjį Pasaulio Lietuvių Seimą, kuris įvyks 1973 metų rugpjūčio mėn. gale ir rugšėjo pradžioje, Vašingtone - JAV.

4. KUNIGŲ SEKCIJA

- Lietuviai kunigai susirinę iš įvairių Pietų Amerikos kraštų nutarė įsteigti Pietų Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybę ir ryžtasi toliau dalyvauti, remti ir skatinti kitus prie lietuviškos veiklos.
- Kunigai ir tikintieji paskirai bei religiniai lietuvių junginiai skatinami šių metų bėgyje siūsti savo prašymo laiškus Romon Arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylai pagreitinti.
- Nutarė kreiptis raštu į Vatikaną, CELAM, P. Amerikos kraštų vyskupu konferencijas prašant užtarti persekiojamą Lietuvos bažnyčią. Kreiptis į Šv. Tėvą, kad būtų paskirta Maldos Diena už Lietuvą.

5. RELIGINĖ SEKCIJA

- Kiekvienas kraštas ar vietovė skatinama sudaryti keletos asmenų: kunigų ir pasauliečių vienetą, kuris palaikytų ryšius su Liet. Katalikų Religinės Šalpos centrais, platintų informacijas, organizuotų maldas už persekiojamą bažnyčią Lietuvoje ir kasmet suruoštų bent vieną rinkliavą paremti Lietuvos bažnyčios reikalus.
- Stengtis įjungti lietuvišką jaunimą į religinį gyvenimą, organizuojant jam specialias pamaldas- mišių lietuvių kalba.

6. POLITINĖ SEKCIJA

- Santykiuose su okupuota Lietuva priimtinas asmenišką pobūdžio bendradarbiavimas su lietuviams, bet ne su oficialiomis Sovietų įstaigomis ir kitais sovietiniais elementais.
- Pagyvinti Lietuvos vardo kėlimą vietinėje viešojo spaudoje radijo ir televizijos kanaluose įvairiuose kraštuose ir reaguoti į naujuosius įvykius pavergtoje Lietuvoje.
- Ieškoti glaudesnio bendradarbiavimo su Pabaltijo ir kitų Sov. Sąjungos pavergtų tautų atstovais bendrame laisvinimo darbe.
- Padėkoti Popiežiui Povilui VI-jam už Lietuvos Atstovybės pripažinimą prie Švento Sosto ir prašyti paskirti Pietų Amerikos lietuviams vieną lietuvių vyskupą.

7. SRAUDOS IR KULTŪROS SEKCIJA

- Sudaryti tinkamas sąlygas lietuviškai spaudai leisti ir jai platinti bei iš-

JAUNIMO SEKCIJOS SVARSTYMAI

Jaunimas ruošiasi III-iajam PLJKui.

Pati pirmoji V PALKo sekcija, susėdusi pasitarimams, buvo jaunimo dalis, kurioje dalyvavo Brazilijos, Argentinos, Urugvajaus atstovai, o Venecuelos vardu kalbėjo VLB pirm. Vl. Venckus.

Posėdyje dalyvavo II Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas Romas Sakadolskis iš Čikagos, prieš tai lankė Venecueloje, o po PALKo išvykęs per Montevideo, Bs. Aires ir Kolumbiją atgal į Š. Ameriką.

Kraštų pranešimai buvo trumpi, kadangi jie įvyko ir jaunimo stovykloje-studijų savaitėje Itanhaem prieš pat kongresą.

Savo žodyje R. Sakadolskis pristatė nuotaikas JAV-se: visi II Jaunimo kongresu patenkinti, pasilsėjo, o dabar sugrįžo į eilinį darbą. Likutis, pagal finansų komisijos pranešimą, yra apie 40.000 dolerių, kurie dabar yra PLB valdybos žinioje ir, atrodo, bus skiriami jaunimo veiklai ir reikalams.

Čikagoje Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centras pradės leisti leidinį „Pasaulio Lietuvių Jaunimas“, dėl kurio tarėsi su Gintaru Karosu, per kelerius mėnesius išleidusį iliustruotą informacinį leidinį „Lietuvių Jaunimas“ Bostone. Naujo leidinio redakcijos vedėja - Jūratė Jasaitytė. Jo sąmata yra \$700 kas du mėnesiai, maždaug pusę pačių bendradarbių sukelsimą, kitą prašysimą iš PLB per PLJSąjungą.

Šypsodamasis Sakadolskis pasakojo, kad kalbėdami apie III Jaunimo Kongresą Pietų Amerikoje 1975 m. pabaigoje, Amerikos jaunuoliai neklausia, ar galės pasiūsti lėktuvą jaunimo į Braziliją, bet ginčijasi, kiek lėktuvų - ar du ar tris ar daugiau.

PLJS statuto klausimai

Jaunimo kongresas įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir jos valdybą išrinko P. Amerikoje. Ši valdyba jau eilę mėnesių svarsto statuto projektus. Iš Brazilijos paruošė statutą A. Saulaitis, Ž. Jūraitytė, E. Mikuckytė, R. Jūraitis, iš Argentinos savo pastabas paruošė N. Zavičkaitė, R. Rudis, V. Barzdžius, o Sakadolskis iš JAV atsivežė kitą projektą. Kadangi klausimų daug, jaunimo sekcija turėjo posėdžius pratęsti dar šeštadienį ir sekmadienį, bet suspėjo paruošti galutinį projektą.

Šio statuto svarba ši, kad jis numato ryšius tarp jaunimo sąjungos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, kurios vicepir-

laikyti lietuviškas radijo valandėles.

- Sudaryti reikiamas sąlygas pasireikšti lietuvių jaunimui savojoje spaudoje, įtraukiant jį į spaudos darbą.

8. PARAMA JAUNIMUI

Penktasis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas ir jo dalyviai bei atstovai iš įvairių lietuviškų organizacijų pažada visokeriopą paramą Trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošai, pasiryždami talkininkauti jaunimui tą kongresą organizuojant ir remti jį finansiniais ir moraliniais.

9. SEKANTIS PAL KONGRESAS

Sekantis VI-sis Pietų Amerikos Lie-

mininkas dr. A. Nasvytis, taip pat dalyvavo kai kuriuose pasitarimuose.

Susirūpinta, kaip P. Amerikoje galima jaunimo sąjungą įsteigti, atsižvelgiant į esamus komitetus ir junginius. Venecueloje Sąjunga jau veikia.

Statute numatyta, kad Jaunimo Sąjunga, vystydama jaunimo veikimą, bus PLB ribose veikiantis junginys.

Sekanti P. Amerikos stovykla

Studijų savaitė-stovykla, įvykusi Itanhaem miestelyje vasario 15-22 ir turėjusi apie 40 dalyvių iš 3 kraštų, nepilnai pasisekė (tik šeštasis vakaras nebuvo liepingas), bet diskusijose ir pokalbiuose dalyvavo gausiai. Sekanti Studijų savaitė, kuri turėtų vykti kasmet, įvyks Urugvajuje 1974 metų sausio mėnesį.

III Jaunimo Kongresas 1975-6 m.

Studijų savaitės metu jau buvo pradėti išdirbti planai šiam kongresui, kuriame dalyvautų gal 300-400 lietuvių jaunimo kitų kraštų. Kol kas komisijų nesudaryta, nes sugrįžę į savo kraštus, Argentinos ir Urugvajaus atstovai patikrins, ar bus įmanoma ir kaip praveisti stovyklą ir studijų savaitę. Gavę V PALKo nesąlyginį pritarimą, svarsto tik kaip kongresą geriau suruošti.

Iškilius lėšų klausimui manyta, kad šie trys kraštai bendriems reikalams gal galėtų, jeigu sąlygos būtų panašios į dabartines, sukelti apie 10.000 dol., nekalbant apie asmenines išlaidas. Visuose trijuose kraštuose yra galimybių gauti pagalbos iš valdžios - transporto, patalpų ir pan.

Kongreso programos projektą (bent pagrindinių dalių) norima jau turėti prieš PLB seimą už šešių mėnesių, kad būtų galima jį pristatyti ir svarstyti. Visi projektai kongreso programą padalina tarp trijų kraštų: atidarymas-stovykla-pasirodymas-studijų savaitė-uždarymas, o atskiros ekskursijos iš užsienio užsuktų į Kolumbiją ir Venecuelą mažesnėmis grupėmis.

Vienintelis jaunimo pageidavimas PALKo rezoliucijoms lietuvių jaunimo kongresą, ir buvo pilnai priimtas.

Kiekvieną sekmadienį 17 val. šv. Kazimiero parapijoje bus gavėnios metui pritaikytos pamaldos. Graudūs verksmai, žmonių maldos, T. J. Kidyko konferencijos, mišių auka, proga velykinei išpažinčiai ir tt.

tuvių kongresas įvyks 1977 metais. Iš eilės jį turėtų suruošti Urugvajaus lietuviai.

10. PADĖKOS ŽODIS

Penktojo PAL Kongreso vardu nutarta pareikšti padėką: Brazilijos civilinėms ir karinėms ir bažnytinėms vadovybėms už jų globą ir dalyvavimą kongrese. Brazilijos spaudai, radijui bei televizijai už kongreso propagandas ir žinių pateikimą. Kongreso Organizaciniam Komitetui ir jo talkininkams už kultūringą ir sėkmingą kongreso pravedimą.

V PAL Kongreso Rezoliucijos Komisija

JAVNYSTĖS AIDAS

PALKO STOVYKLA (tesinys).

Toks buvo stovykloje oras, kad tik šeštą vakarą buvo imanoma prie jūros užkurti laužą, prie jo ramiai dainuoti ir kalbėtis, o vėliava tegalėjo būti pakelta paskutinąją stovyklos dieną.

Iš Santos atvykusi p. Stasė Steponaitienė visus sužavėjo savo pašnekesiu apie lietuviškus papročius ir kaip juos galima testuoti bei pritaikyti.

Kun. A. Saulaitis pravedė du pašnekesius su piešiniais, kuriuos turėjo sugalvoti kiekvienas diskusijų dalyvis: 1. Kaip įsivaizduojame Lietuvą ir lietuviškus dalykus, 2. Kokie Lietuvos istorijos dalykai svarbiausi, kai apie Lietuvą kalbama kitataučiams.

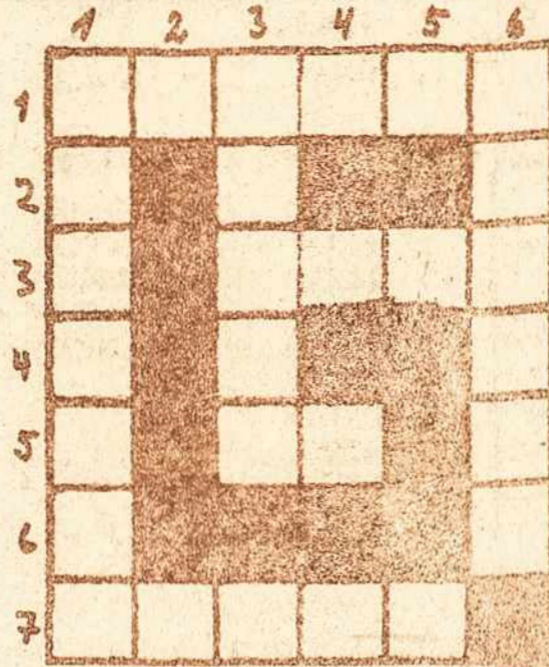
Daugiausia diskusijų susilaukta per pokalbius, kuriuos kartu pravedė kpt. Juozas Čiuvinškas ir adv. Algirdas Šliešoraitis. Pradėta trumpa apžvalga apie Lietuvą dabar (tema, kurią išsamiai nagrinėjo kitą dieną Brazilijos lietuvių Bendruomenės tarybos pirm. inž. Zenonas Bačelis) ir apie lietuvius laisvajame pasaulyje, bet vėliau pokalbis išplėstas į lietuvių, latvių ir estų bendradarbiavimą trijuose kraštuose.

Rozė Dobilevičiūtė iš Urugvajaus tada pradėjo virtinę pastabų apie besibai giančią studijų savaitę-stovyklą, sakydama, kad neturėtume čia atvažiuoti vien tik atstogauti, bet išjungti, organizuoti, pasiryžti ką nors padaryti Lietuvos laisvės reikalu.

Paskutinę popietę į stovyklą atvyko pereita liepos mėnesį įvykusio II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas Romas Sakadolskis, kuris, pasisvečia vęs su pažįstamais iš kongreso, padarė pranešimą apie pokongresinę veiklą JAV-se, apie Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos Ryšių centro veiklą ir planus.

Studijų savaitę-stovyklą vertina labai įvairiai. Atrodo, kad dauguma mano jog ji nelabai pavyko, dalinai dėl nedidelio dalyvių skaičiaus, dalinai dėl to, kad buvo labai arti miesto ir tuo būdu blaškė dalyvius. Iš kitos pusės, pokalbiuose ir diskusijose dalyvavo didelis nušimtis stovyklautojų (2 kart per dieną), neskaitant savaimiai vykstančių pokalbių ir diskusijų.

Sekanti P. Amerikos lietuvių jaunimo studijų savaitė įvyks Urugvajuje 1974 metų sausio mėnesį.

KRYŽIAŽODIS

Nilza Guzikauskaitė

ŽEMYN:

- 1. Paulo
- 3. Casa
- 6. Lago

SKERSAI:

- 1. Senhorita
- 3. Pensou
- 5. Com
- 7. Sol

3 mañ. 5. su. 7. saulė.
mas, 6 ežeras. SKERSAI: 1. panele.
3 - na
ATSAKYMAI: ŽEMYN: 1. Povilas.

EKSKURSIJA I RIO

Nuo vasario dešimtos dienos iki tryliktos jaučiai praleidom buvusioje Brazilijos sostinėje, Rio de Janeiro.

Jos kalnuotumas, gamtos grožis, žmonių linksnumas ir nuoširdumas palieka neužmirštiną įspūdį.

Malonu maudytis ir vaikščioti rupiose „Praia vermelha“ smiltysė. Malonu užsikelti „bonde“ į Pão de Açucar kalną ir iš ten stebėti jūrą ir miestą su daugybe pastatų.

Malonu pasivažinėti iki Teresopolio ir ten pažinti kalną, „Dievo pirštu“ va-

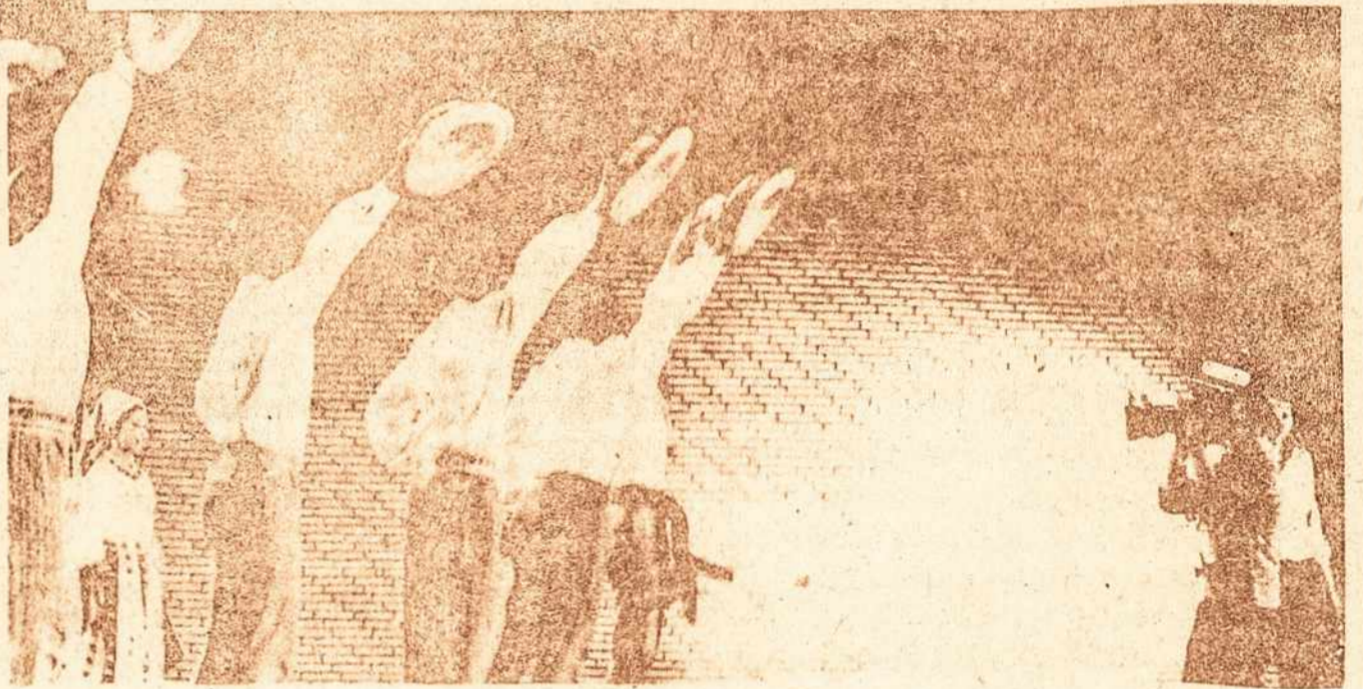
dinara. Malonu pažinti lietuvių koplyčią katedroje ir su lietuviais kartu pamelsti.

Dabar sugrįžusi visa tai miela prisimenu, ir labai norėčiau padėkoti kungams Šileikai ir Sulcu, suteikusiems tokia vertingą premiją ir už nuvežimą.

Norėčiau padėkoti ponams Kumpiams, Petraičui, ypač ponams Dubauskams ir visai lietuvių kolonijai už priėmimą ir vaišingumą.

Labai ačiū visiems

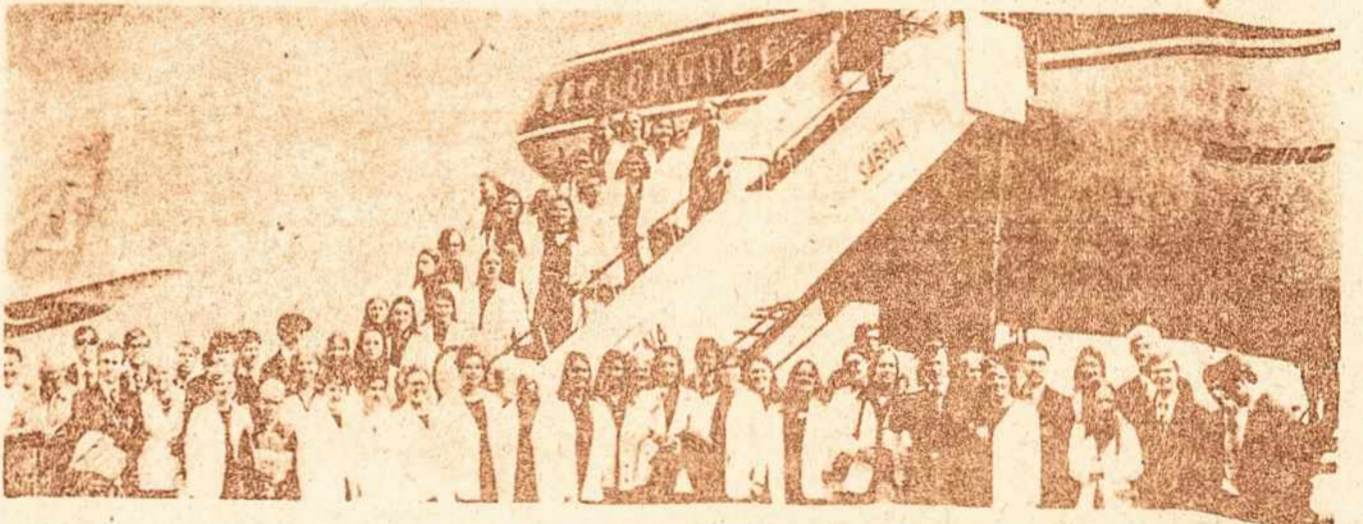
Nilza Guzikauskaitė.

„Grandinėlė“ televizijos šviesų ir filmavimo aparatų fone Hamburge.

„Grandinėlė“ oficialiame vizite pas Bonn'os burmistrą Michael Hitz.

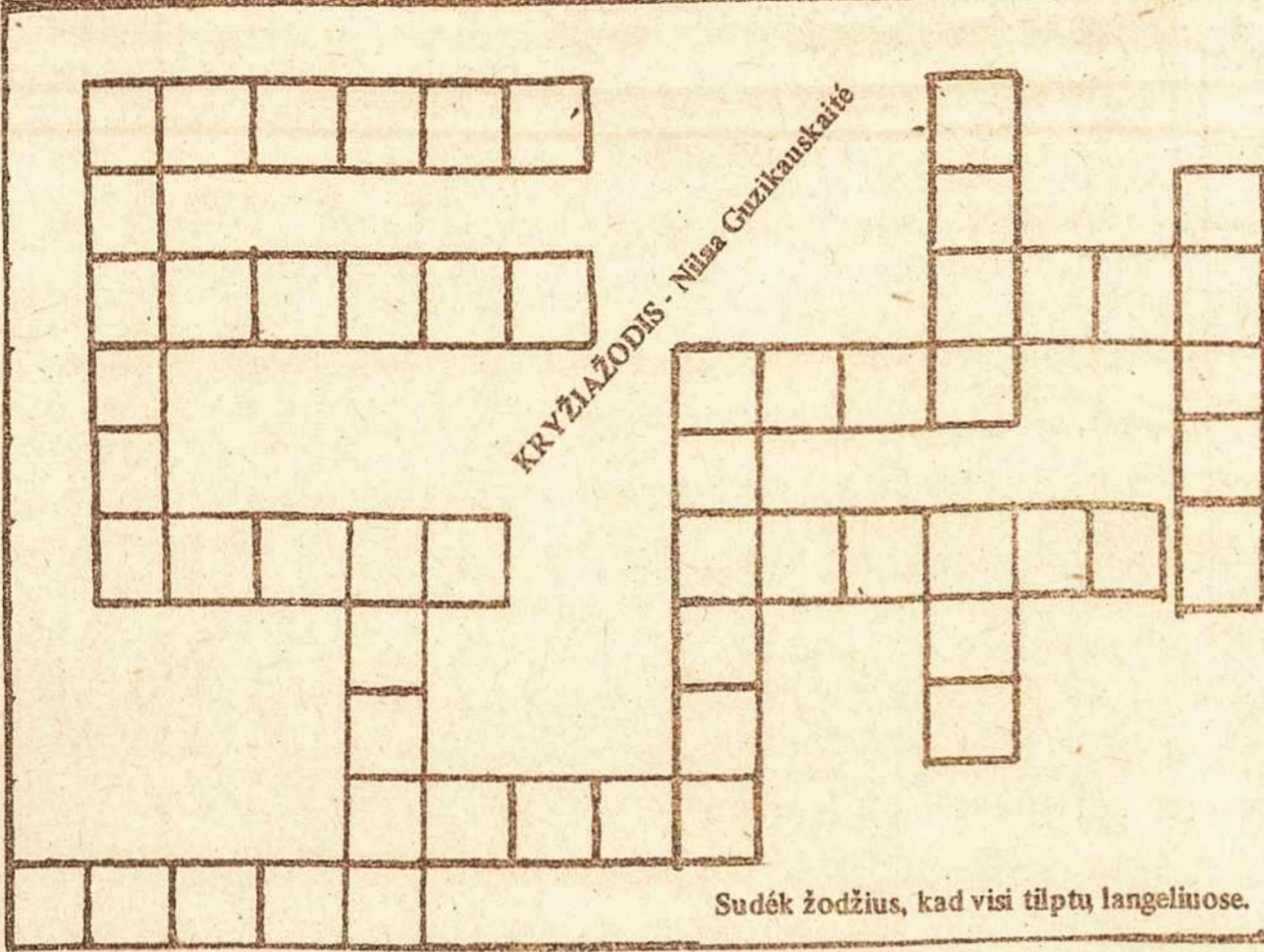
„Grandinėlė“ ir bendradarbiai Brusselio aerodrome, šalia Sabinos Boeing 747

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

Sudėk žodžius, kad visi tilptų langeliuose.

- 3 raidės: IRUTĖ, LAIMA, JONAS
- 4 raidės: DALĖ, EGLĖ, LINA
- 5 raidės: SIMAS, ALGIS
- 6 raidės: NIJOLĖ, JURGIS, RIMUTĖ, JUOZAS, DANUTĖ

MŪSU LIETUVA

Už žiesiems

Kas labiausiai patiko aštuntokams?

Vasaros atostogos man patiko, nes turėjau daug laisvo laiko daryti tą, ko aš negaliu daryti mokslo metu. Per vasaros atostogas galėjau dažnai pažiūrėti įdomesnių televizijos programų ir vėliau atsigulti be rūpesčio, kad ryte reiks anksti kelti...

R. Šližys

Man labiausiai patiko, kai mano giminės atvažiavo iš Michigan. Daugiausiai ką mes darėm, tai šnekėjom. Beveik kiekvieną dieną mes ėjom į krautuvę pirkti visokių dalykų.

L. Orentaitė

Labiausiai man patiko, kaip

mes važiuojom į Jurgio ežerą. Aš važiuojau su savo draugėmis ir jų tėvais. Mums truko šešias valandas nuvažiuoti ir šešias vėl grįžti. Mes išbuvom tris dienas per savaitgalį ir nakvojom pas draugės tetą.

R. Blažaitytė

Geriausiai patiko skautų stovykla. Buvo labai įdomi programa ir labai graži stovyklavietė. Mes gyvenom palapinėse, kurios labai sušlapo nuo lietaus.

D. Vebeliūnaitė

Šią vasarą aš pirkau motociklą... Aš dar per jaunas ir negaliu gauti leidimo važinėti gatvėmis. Reikia važinėti žvyrduobėse. Ten galim lipti į kalną arba važinėti takais.

V. Bobelis

NEĮTEIKTA

DOVANA

Pavasario saulės spinduliai šildo smėlėtą kelią ir praeinančius žmones. Šiuo keliu eina moteris. Ji atrodo pasimetusi atsiminimuose apie dienas be rūpesčių, kai, būdama jauna, vaikštinėdavo su savo draugėmis tais pačiais keliais. Metai jos dvasios nepakirto, tik pakeitė jos išvaizdą. Jos eisena truputį lėtesnė, veidas įgavęs daugiau ryškesnių linijų, akys pametę žibesį, nes jos matė per daug nelaimių ir išgyveno per daug sielos skausmo. Jos lūpos nesišypso. Jos neturi ko šypsotis. Šiandien yra Motinos diena, bet jos niekas neprisiminė, nes nėra, kas ją prisimintų. Jos vyras, dukterys ir sūnūs užmigę laukų kalneliuose. Jie matė tėvynės tragediją, žinojo, kad prieš tankus nelaimės, bet jie per daug mylėjo savo kraštą, kad jį priešui atiduotų.

Motina eina lauko takeliu, atsisėda pasilsėti ir tarytum čia pat girdi balsą:

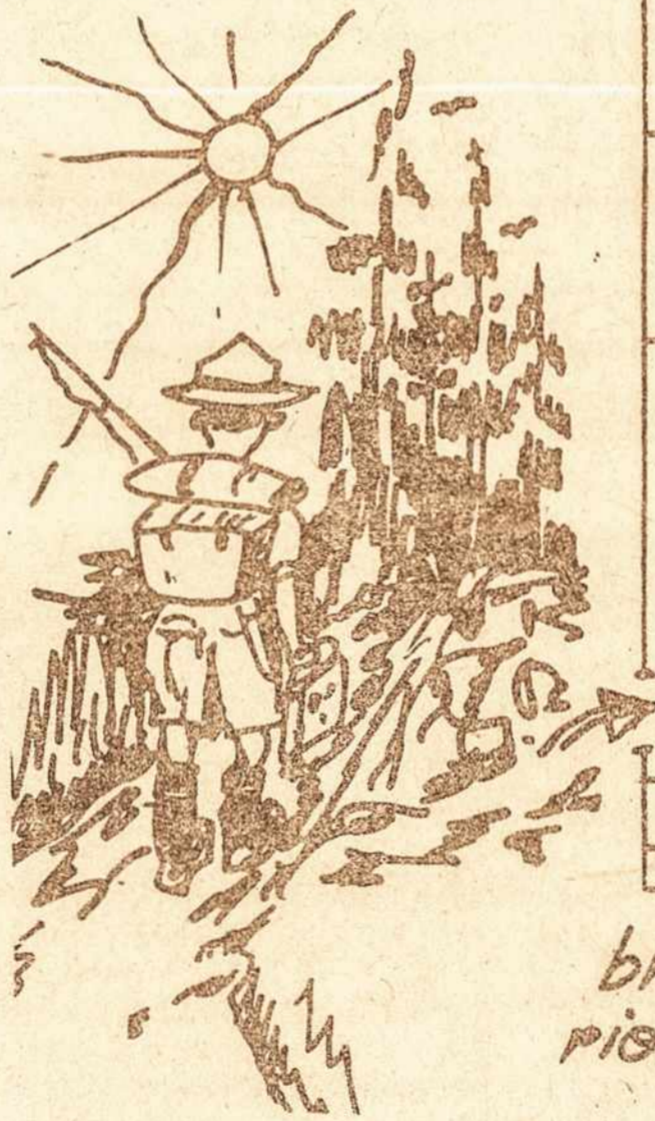
"Mama, sugrįžau tavęs pasveikinti. Tiek laiko praėjo, pasiilgau tavęs. Kaip sekasi, kaip jautiesi, mama? Atnešiau tau puokštę gėlių. Atsimeni, sakei, tavo mėgiamiausios yra raudo-

nos rožės." Tokios, kaip tavo darželyje auga. Ar atsimeni?"

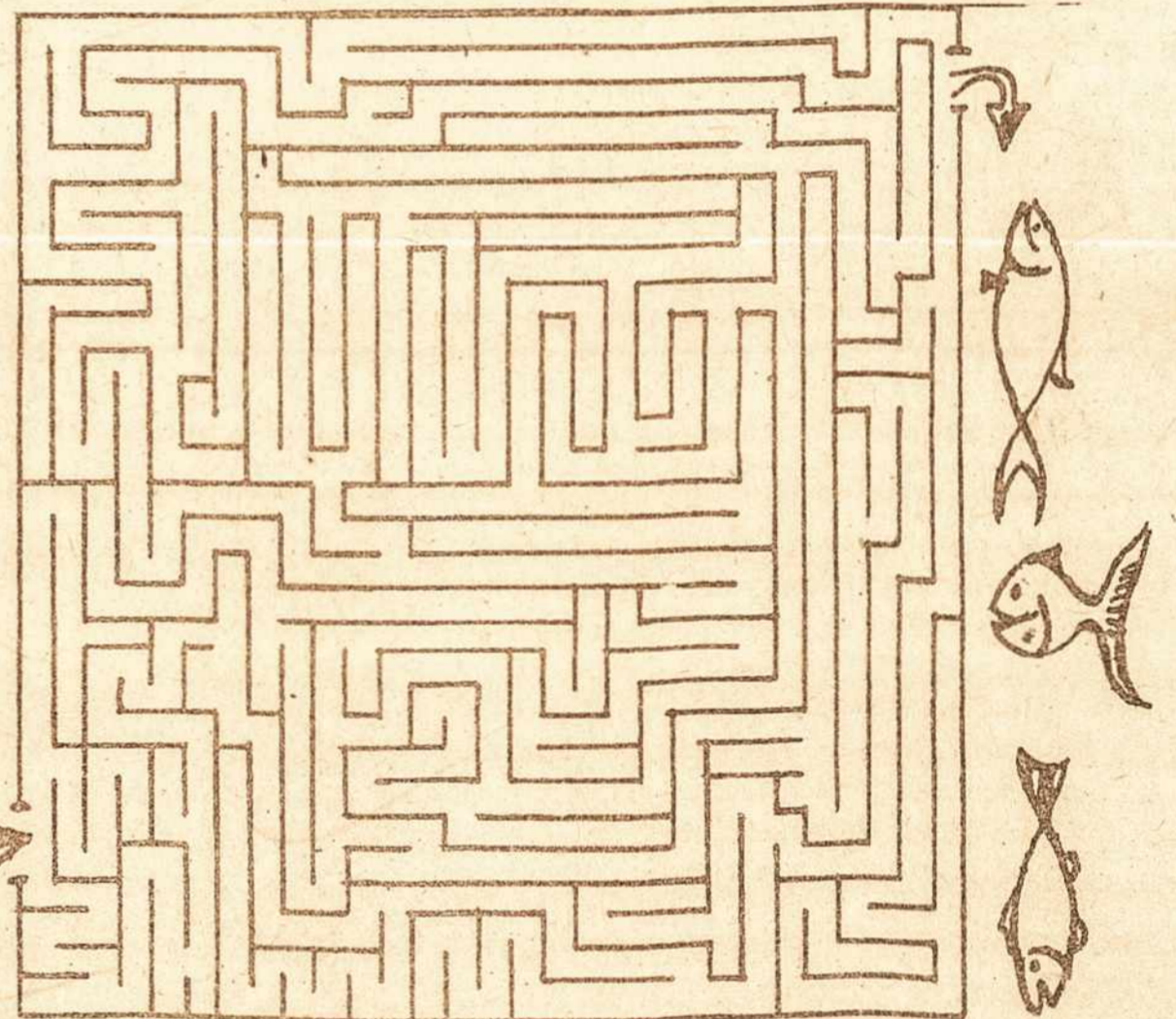
Keliu pravažiavo vežimasis, ir motina pabudo. Pasirodė, tai buvo tik sapnas, tik svajonė, kuri neišsipildys. Bet kas partizanų motinai beliko, — tik svajonės ir neišsipildę sapnai.

Aušra Kananavičiūtė

DARBININKAS

brolis Algis Drimba keliauja meškepioti. Padėkime jam surasti kelią.

IRUTĖ IR KESTUTIS

D. Bastys

Sovietiniai pareigūnai ir kunigai

„karus pasiekė tikslios žinios apie sovietinių pareigūnų elgesį su kun. P. Bubniu okupuotoje Lietuvoje

Cia spausdiname dokumentines informacijas apie kun. P. Bubnio suėmimą, kalinimą ir tikinčiųjų kreipimąsi į aukščiausius pareigūnus.

1971 m. vasarą į Raseinius turėjo atvažiuoti vyskupas teikti Sutvirtinimo sakramento. Rajono kunigai buvo gavę vyskupo nurodymą patikrinti sutvirtinamųjų tikėjimo žinias ir išduoti korteles Girkalnio parapijos klebonas Prosperas Bubnys tikintiesiems pranešė, kad tėvai vaikus patikrinimui atvestų į bažnyčią. Tėvai taip ir darė, kol vieną dieną į bažnyčią neišbrovė grupė Raseinių rajono vykdomojo komiteto atstovų. Radę bažnyčioje vaikus, belaukiančius kunigo, atstovai ėmė juos gaudyti ir per miestelį tempti į gaisrininkų būstinę. Ten juos gąsdinimais ir grasinimais priverė rašyti pareiškimus, jog kunigas Bubnys juos mokęs tikėjimo tiesų. Vaikai buvo taip prigąsdinti, jog net verkė, o kai kurie paskiau susirgo.

„Liaudies“ teismas

1971 m. lapkričio 12 d. Raseiniuose įvyko liaudies teismas. Dalyvauti teisme turėjo teisę tik pareigūnai ir liudininkai. Tikintieji stovėjo lauke už durų. Niekas nesitikėjo, kad kun. Bubnys bus nuteistas — juk jį valdžios pareigūnai užtiko egzaminuojantį vieną vaiką, o kiti vaikai laukė savo eilės bažnyčioje. Tik tada, kai teismas išėjo pasitarti ir prie teismo būstinės privažiavo milicijos mašina, visiems pasidarė aišku — kun. Bubnys bus nuteistas. LTSR vardu teismas nusprendė pripažinti kun. P. Bubnį kaltu ir paskyrė vienerių metų bausmę griežto režimo lageryje. Perskaičius sprendimą, kun. Bubnys buvo suimtas ir, žmonėm verkiant, išvežtas į Lukiškio kalėjimą.

Gynimosi kalba

Dar prieš teismą kun. P. Bubnys parašė savo gynimosi kalbą, kurią čia ir pateikiame:

„Gerbiamas teisme, man tenka svarbi pilietinė pareiga pasakyti svarbiu gyvenimo klausimu: ar esu kaltas dėl religijos mokymo? Čia kyla klausimas, ar religijos išpažinimas, išpažinimas ne medžiam ar akmenim, bet žmonių akivaizdoje ir tuo pačiu jos skelbimas, yra esmėje blogas ir neleistinas? Jei leistinas, tai ar aš turiu teisę ir pareigą tai daryti?..

Suvienytų tautų bendruomenė ir šalies konstitucija pakilo aukščiau viduramžių galvosenos dėsnio „kieno valdžia, to ir religija“, pripažindamos sąžinės ir religijos laisvę. Pripažindamas nusikaltimu religijos mokymą, aš nusikalsčiau per ilgus amžius žmonijos sunkiai pasiektai žmogaus sąvokai ir dvasinei pažangai. Aš gerbiu tėvų teisę pa-

tiem nuspręsti, ar jų vaikai turi būti religingi, ar ne. Jie patys atvedė savo vaikus religinių žinių patikrinimui. Niekam nebuvo nustatyta diena, kada kas turi atvesti savo vaikus. Taupant darbo žmonių laiką, buvo taikomasi prie vienintelio per Girkalnį kursuojančio autobuso. Aš nesistengiau tyčia nesiskaityti su pareigūnais ir jų reikalavimais.

Kunigas negali nemokyti

Be pareigų valstybei, aš, kaip kunigas ir klebonas, turiu pareigų religijai ir bažnyčiai, įpareigojančių mano sąžinę. Kunigo esminė, paties Kristaus uždėta pareiga yra skelbti evangeliją, mokyti tautas ir dalinti Dievo malones, teikiant sakramentus. Jei tarybų valdžia dar galutinai neuždarė kunigų seminarijos, kurioje mokosi bei studijuoja tikėjimo dalykus, tai ji sutinka, kad tos žinios būtų panaudotos tikėjimo mokymui. Per šventimus kiekvienas kunigas įsipareigoja pačiam Dievui, o per vyskupo duodamą paskyrimą gaus Bažnyčios nuostatais tvarkomą įsakymą mokyti ir pašventinti Dievo tautą. Taigi jis, sąžiningai elgdamasis, negali neskleisti ir nemokyti religijos, anot apaštalo šv. Pauliaus, „vargas man, jei aš neskelbsčiau Evangelijos“ (I Kor. 9, 16). Tėvai taip pat turi teisę mokyti savo vaikus religijos. Jeigu jie savo lėšomis išlaiko kunigą, tai ar kunigas turi teisę atsisakyti patarnauti tėvam tuose dalykuose? Kokia atrodytų nesąmonė, turint teisę ir turint priemones, uždrausti jomis pasinaudoti. Tai būtų panašu į leidimą žmogui turėti rankoje plaktuką, bet versti jį vinis kalti kumštimi. Toks reikalavimas neatitinka sveiko proto sprendimų, todėl nenuostabu, kad daugumai žmonių yra visai nesuprantamas.

„Atskirs pelus nuo grūdų“

Jeigu jau kiekvienas padorus žmogus neturi būti abejingas tiesos ir doros dalykams, tai juo labiau neturi tylėti kunigas, kuriam per Kristų leista pažinti dieviškoji tiesa. Nes neduota

žmogui kito vardo po dangumi, per kurį mes turime būti išgelbėti, kaip tik Jėzaus vardas (plg. Apd. 4, 12). Kristaus mokslas yra žmonijos kultūros ir gėrio pagrindas. Kiek protingoji būtis yra aukščiau už neprotinę, tiek dvasinė kultūra vertesnė už materialinę. Žmonių įstatymus keičia laikas ir vieta — jie darosi priešingi tiems, kurie buvo anksčiau. Kristaus įstatymai yra paremti pačia žmogaus prigimtimi ir nesiliaus buvę, kol žmogus gyvens. Kristaus istorija nesibaigė mirtimi ant kryžiaus. Jis amžinai gyvas. Tai

liudija čia ši diena. Jis ateina, kaip pažadėjo, neveluodamas, su didele galybe ir didybe, kaip tas, kuriam atiduota visa valdžia danguje ir žemėje. Jam priklauso ir visi tikintieji, ir visi bedieviai, kiek tik jų bebūtų. Jo vėtyklė yra jo rankoje, ir jis atskirs pelus nuo grūdų.

Negaliu išsiginti, nei apgailėstauti

To akivaizdoje sąžinė mane verčia nuogąstauti ne dėl „nusikaltimo“, kad vaikus mokiau tikėjimo tiesų, bet dėl apsilaidymo taip svarbias pareigas vykdydamas, nes sudėjęs visą kaltintųjų apskaičiuotą laiką, kiekvieno vaiko tik būtiniausių žinių (pirmajai Komunijai) patikrinimui neišėjo nė po 10 minučių. Tad ar galima kalbėti apie mokymą?

Mano vienintelis pasiteisinimas — tai pertrumpas laikas iki vyskupo atvykimo į Raseinius. Aš negaliu sau priskirti nei nuopelnų pas Dievą, nei kaltės prieš įstatymus. Jei šiandien man reikia viešai pasakyti, ar mokiau religijos, tai aš negaliu to išsiginti ar apgailėstauti, nes tai reikštų sąžinės kreivumą ir nepaisymą Kūrėjo teisių, liečiančių žmonių įstatymus. Jei žmonių įstatymai nesiderina su Kūrėjo duotais prigimties įstatymais, tai ne prigimties klysta, bet žmonių supratimas. O dėl to žmonės kenčia ir kentės, kol apsižiūrės, kur padarė klaidą, nukrypdami nuo Kūrėjo plano.

Šią iškilmingą man, žemės dulkei, paskirtą valandą aš negaliu išsižadėti mus mylinčio Jėzaus, raginančio netrukdyti mažutėliam ateiti pas jį. Aš noriu pasakyti: tebūnie garbė Jėzui Kristui.”

Pastangos išlaisvinti

Praslinkus mėnesiui po nu teisimo, 1971. 12. 9 aukščiausias teismas patvirtino Raseinių liaudies teismo sprendimą. Girkalnio ir kaimyninių parapijų tikintieji, skaudžiai pergyvendami dėl padarytos kunigui skriaudos, nusivylę vietine valdžia, kreipėsi pareiškimu į TSRS aukščiausios tarybos prezidento pirmininką ir TSRS generalinį prokurorą šiuo raštu:

Pareiškimas

1971 m. lapkričio 12 d. Raseiniuose (Lietuvos TSR) buvo nuteistas vienerių metų kalėjimo kun. Prosperas Bubnys, gyvenantis Raseinių raj. Girkalnio parapijoje. Gruodžio 9 d. Lietuvos TSR aukščiausias teismas tą nuosprendį patvirtino. Kunigo „kaltė“ buvo ta, kad jis sąžiningai ėjo savo pareigas: padėjo tėvams paruošti jų vaikus pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimui. Mes nenorime tikėti, jog čia nebuvo klaidos. Juk mūsų konstitucija garantuoja religijos ir

sąžinės laisvę, o Lenino dekretas dėl Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės sako: „Piliečiai turi teisę mokyti ir mokytis religijos savo iniciatyva“ Mūsų klebonas savo iniciatyva ir mokė. Juk jis neįėjo vaikų mokyti į mokyklą. Įvyko kaip tik priešingai: Raseinių raj. vykdomojo komiteto atstovai, pasikvietę mokytojus tiesiog įsibrovė į bažnyčią ir, radę vaikus belaukiančius klebono (tikėjimo žinių patikrinimui) sukėlė triukšmą. Atstovai gaudė išsigandusius vaikus ir per miestelį tempė į gaisrininkų būstinę. Ten juos uždarė, gras-

nimais vertė rašyti kleboną kaltinančius pareiškimus. (Kaikurie vaikai nuo grasinimų net susirgo). Grasinami išsigandę ir verkdami vaikai rašė pareiškimus, visai neskirdami žodžių „mokyti“ ir „patikrinti“. Tuo ir pasinaudojo sąžinės laisvės priešai, kad galėtų kunigą apkaltinti sistemingu vaikų mokymu. Na, o jei kunigas ir mokė vaikus, nevogti, neišdykauti, gerbti tėvus, mylėti artimą. — argi tai nusikaltimas? Iš savo gyvenimo patirties mes aiškiai matome, jog tikėjime išauklėti vaikai užauga geresniais žmonėmis, be blogų įpročių. Todėl mes ir norime savo vaikus tokiais išauklėti, tačiau neturime jokių vadovėlių, iš kurių galėtume vaikus mokyti tikėjimo tiesų. (Juk socialistinės Lietuvos metais ne kartą nebuvo išleista katekizmas ar kitokių religinių vadovėlių). Beliko vienintelė išeitis: prašyti kleboną, kad jis mums padėtų. Deja, už religinę paslaugą mūsų klebonas nuteistas kalėti.

Ateistu savivaliavimai pažemina

Ateistų ir valdžios savivaliavimas mus, tikinčiuosius, labai įžeidžia ir pažemina, nes tokia prievarta parodomas tikinčiųjų nelygiateisiškumas su netikinčiais. Tik ateistam suteikiama galimybė auklėti savo vaikus nevaržomai, t. y. ateistiškai, o tikintiesiems atimamos visos teisės ir galimybės auklėti savo vaikus pagal savo įsitikinimus. Dar daugiau, ateistam suteikiama daugiau teisių kištis į mūsų vaikų auklėjimą, negu patiem tėvam. Jie stengiasi svetimus vaikus prievarta paversti bedieviais, vaiko juos iš bažnyčių. gąsdina, neleidžia prieti pirmos Komunijos, o kunigą, kuris prašomas tėvų „sava iniciatyva“ pamokė vaikus tikėjimo ir doros — baudžia kalėjimu.

Reikalauja sąžinės laisvės

Mes jus prašome neleisti tokio savivaliavimo, kai pažeidžiamos mūsų, tėvų, teisės į savo vaikus. Prašome sąžinės laisvės ir lygių teisių, kaip yra žadėjęs Leninas ir kaip skelbia tarybine

Nukelta i 8 psl.

VERGIJOS KRYŽKELIUS

Stefanija Rūkienė

Sargybiniams nusiramimus, išsitraukiam dovaną ir pradėdam vartyti. Laikraštukas mažo formato ir tik trijų lapų. Mūsų ir dienos jau pamestos. Stengiamės sumesti, kiek jau laiko važiuojame. Atrodo, kad jau baigiasi antra savaitė, bet mes dar labai netoli nuvažiuojam, nes dėl karinių transportų labai ilgai stovime stočių parkuose užkišti. Iš laikraščio sužinojome, kad birželio 22 d. prasidėjo rusų su vokiečiais karas. Vagone visi pagyvėja. Atsirado nauja tema, nauji svarstymai ir spėliojimai. Visi gailisi, kad nemokėjo pasislėpti, kad buvo per daug pareigingi ir atsidavę darbui ir tarnybai. Būdami apdairesni, būtume išlikę ir sulaukę karo. O jo visi laukė, kaip išganymo.

Moterys politikos niekada nemėgo ir nieko šioje srityje nenusimano. Čia vėl mums pagalbą atneša lenkas. Jis tikina, kad vokiečiai rusus sumuš. Karas ilgai tęstis negalės, nes vokiečių kariuomenė labai gerai apginkluota, motorizuota ir karui gerai pasiruošusi. Klausomės jo samprotavimų, gyvename iliuzijomis ir ramiamės. Pasijuntame, tarytum rusai jau nugalėti, komunizmas sunaikintas ir mums jau lengviau gyventi – tupėti susirietus gyvuliniam vagone be oro be vandens ir be maisto. Bet vis tik švysteli mintis, kad gal mus frontas pasivys ir atkirs. O gal subombarduos? Taip ir maišosi viltis su mirtimi, kuri jau ir nebaisi atrodo.

Dabar mums palikti vaikai kelia rūpestį. Frontams grumiantis gali juos užmušti ar sužeisti. Gal jie dabar verkia ir šaukiasi motinų pagalbos. Vaikams tik motinos rankos švelnios ir lengvutės.

Kitoms vyrų likimas neduoda ramybės. Karas jų nežinomus kelius dar pasunkins. Jau dabar nesutin kame su jais. Pirmiau, tai jų traukinys mus pasivydamo ir pralenkdavo, tai mes juos pasivydavom ir pralenkdavom. Prasilenkiant sušunkam: „Ar dar visi gyvi? Iš ten atsako: „Gyvi.“ Atrodė, kad esame ne vienos, ir važiuojame ta pačia kryptimi. Gali visus nuvežti ton pačion vieton ir kartu apgyvendinti. Bet prasidėjęs karas vyrų gyvenimą gali ir pasunkinti. Nu grūs sunkiems darbams į šiaurę ir ten bus daug sunkiau išlikti gyviems. Bet vis dėlto ačiū Dievuliui, kad prasidėjo karas.

VAIKŲ LAIDOTUVĖS

Traukinys lekia kaip pasiutęs ir dabar jau mažai kur sustoja. Vaikai labai serga, vaitoja ir nesitaiso. Seneliai tyliai braukia ašaras ir be oro dūsta. Gydymas veitui, bet niekas mūsų neaplanco ir nepasiteirauja apie sergančius. Medicinos personalas tikrai su mumis traukinyje važiuoja. Pro langelį pastebėjome, kaip Minske jie pasikeitė. Iki Minsko mus lydėjo Lie-

tuvos gydytojai ir gailėstingosios seselės. Ir kaip gaila, kad mes jų nematėme, kad nors vaikams būtų suteikę pagalbą. Matyt, kad tik dėl akių jie mus lydėjo, o pagalbą teikti buvo uždrausta. Minsko stotyje mus lydėjęs Lietuvos medicinos personalas perdavė ešeloną sovietų gydytojams. Būrelis daktarų ir seselių susirinkę perone pastovėjo, pasišnekėjo ir išsiskyrė. Rušai, matyt, nutarė, kad taks ilgas traukinio sąstatas, tiek daug tų tremiamųjų liaudies priešų ir neapsimoka jų gydyti. Nematėme mes jų daugiau per visą varginančią kelionę. Tai vis komunistinis veidmainiavimas. Sakys, kad mes su tremtiniais žmoniškai elgėmės, net ir gydytojai kartu važiuo ir sergantiems teikė medicinišką pagalbą. Gerai, kad važiuo, bet jie tremtiniais nepasirodė. Jų pagalba vagonuose mirštantiesiems vaikučiams buvo labai reikalinga. Mūsų trėmimo sąlygos buvo tokios nežmoniškos ir žiaurios, kad silpnesni tremtiniai niekaip negalėjo išlikti gyvi.

Staiga traukinys sustojo laukuose. Dairomės. Jokių stoties ar sustojimo vietos nematyt. Galvojame, kad gal jau vokiečių lėktuvai pasirodė. Žiūrime – kareiviai ištraukė iš vagono už kojyčių mažą mirusį vaikutį. Čia pat griovyje iškasė duobutę, ir mažą suvargusį kūnelį priglaudė nesvetinga sovietų šalies žeme. Amžiams mūsų tautos sūnelis ar dukrytė pasiliko gulėti šalia geležinkelio kelio. Čia žiemą vasarą pro tą kapelį lėks dundėdami ilgi traukiniai, ir jų ratų bildesys neduos ramybės mirusiam.

Skubiai enkavedistai užkasė tą vaikėlį. Nepagerbė jie nekaltos aukos mirties ir užkasdami net kepurį nepakėlė. Nelaimins dangus jų keliu.

Po laidotuvių traukinys vėl lekia pirmyn. Vos tik matytas vaizdas mus visai pritrenkė. Liūdnam žvelgiame į mūsų vagono mažuosius. Visi serga, išblyškę ir labai sumenkę. O taip norisi, kad jie nemirtų, nors jų gyvenimas gal bus ir nelengvas. Motinos dar labiau susigūžė ir stipriau spaudė savo mažuosius prie išvargusių krūtinų, lyg mėgindamos savo jėgomis su jais pasidalyti.

Visas mūsų trėmimo kelias nuo Minsko iki Novo sibirsko nuklotas mūsų tautos mažųjų tremtinių kaulais. Jie ilsisi plačiose Rusijos lygumose, Uralo kalnų šlaituose ir bekrastėse Sibiro stepėse. Amžiais jiems švilps lygumų vėjai, Uralo sniegnai slėps jų palaikus, o stepių viesulai po daugelio metų atidengs transibirinio geležinkelio paslaptis, kurios bylos žmėnėms apie komunizmo bestiališkumą.

Pasirodė traukiniai su sužeistais kariais iš vakarų. Ir juos vežė gyvuliniais vagonais. Tik durys buvo ne-

užrakintos, ir ant grindų storai šiaudų prikloti. Sužeistieji gauna valgyti ir juos prižiūri gydytojai. Gul subintuotom galvom, sutvarstyton kruvinom kojom ir rankom, bet mes tada jų visai nesigailėjome.

GAUNAME VALGYTI

Po vaikų laidotuvių privažiuojame stotį. Stotis didelė ir parkas labai platus. Tai Kirovas. Matyti, kad čia turėsime ilgiau pastovėti, nes mūsų traukinį pastatė ant atsarginio kelio. Netrukus sargybinis atrakinom mūsų vagono duris, liepė pasiimti kibirą ir vienam žmogui eiti su juo. Greit suradom ir kibirą. Suimant vieną šėirną buvo pasiėmusi kibirą ir į ją prisikrovusi maisto. Maistas jau sunaudotas ir dabar turime taip mums reikalingą indą. Išleidome Stasę Bielskiene, nes ji sėdėjo visai prie durų ir pati pareiškė norą eiti. Išėjo su palydovu. Dabar visi laukiam sugrįžtant. Paspakos, ką matė ir gal ką nors valgyti parneš. Išpėjome. Atnešė kibirą sriubos ir kelis kepalukus duonos. Stotyse įrengtos kariškos virtuvės, kuriose maitinami į frontus transportuojami kariai. Iš tokios virtuvės ir mes gavome maisto. Tai buvo pirmas davinys nuo arešto. Iki šiol buvome visai pamiršti.

Pradėjome ieškoti indų. Vieni savo maišeliuose su sirado dubenėlius, kiti puodukus, o man mokyklos sargas įdėjo Murziaus aliuminį indelį, kuris dabar buvo man labai reikalingas. Gavome po samtį sriubos ir geroką riekę duonos. Man šis davinys labai pravertė, nes mano maisto ištekliai, Gubavoje gautas iš kornjaunuolio kepalukas duonos ir virtinė riestainių, Dūkšte gero žmogaus padovanota, jau baigėsi.

Šilta sriuba mūsų skilviams buvo tikras vaistas. Kitą kartą paprašysime ir virinto vandens vaikams. Tikėjomes, kad ir kitose stotyse gausime valgyti. Gal jau mūsų sargai nebijos atrakinti durų, nes tėvynė liko labai toli ir mes jau nepabėgsime. Valgėme visi su noru, nes žinojome, kad norint dar gyventi, reikia valgyti.

SOVIETINIAI PAREIGUNAI iš 7 ps

konstitucija. Prašome išleisti katekizmą, kad turėtume iš ko mokyti savo vaikus. Prašome kunigam leisti bažnyčioje vaikus mokyti tikėjimo tiesų, laikytis Lenino dekreto. Taip pat prašome jūsų pagalbos, kad kun. P. Bubnys būtų paleistas iš kalėjimo.

Daugybė parašų

P. S. Po šiuo pareiškimu pasirašė 1344 Raseinių raj. tikintieji, 570 iš Girkalnio parapijos 43 parašų lapai pridėdami prie šio pareiškimio. Laukiame atsakymo šiuo adresu: LTSR, Raseinių raj., Girkalnis, Lukinskaitei Blazei, Kazimierskytei Anelei 1971. XII. 11.

Nors girkalniečiai prašė apginti jų teises ir paleisti iš kalėjimo kun. P. Bubnį, tačiau tas liaudies balsas tarybinės vyriausybės liko neišgirstas. Gi kun. P. Bubnys tuo tarpu valgo kalėjimo duoną Kapsuko griežto režimo lageryje ir savo likimu nesisiskundžia. Šventų Kalėdų proga jis rašė: „Patekdamas į kalėjimą aš dalinai jo išėjau ir džiaugiuosi galimybe atsiskirti nuo pasaulio, likti niekam nežinomam ir sąmoningai prisimti atgailos bei aukos dvasią...“

Grakščiosios
Čikagietės
žavi
kongreso
dalyvių.

KONGRESO ATGARSIAI

GRAŽIAI ATLIKTI DARBAI

Jei kas norėtų suvesti visų V. PALK darbų, įvykių ir įtakos sąskaitą, turėtų atkreipti dėmesį į šiuos teigiamus taškus:

1. Finansų komisija, vadovaujama Jono Valavičiaus, sumaniai sukėlė reikalingų kongresui lėšų ir dar laimėjo 10-000 kruzeirų likutį.

2. Daug vietinio jaunimo dalyvavo ne tik programoje, bet ir lėšų telkimo vajuje. Jaunimas surinko 40 procentų visos sumos. Iš kitų kraštų kongrese dalyvavo apie 40 jaunuolių.

3. Vietinė Brazilijos spauda gausiai pasinaudojo Henriko Valavičiaus politinės komisijos paruošta visa eilė publicistinių straipsnių Lietuvos reikalais.

4. Ne tik spauda, bet ir radijas ir TV plačiai informavo brazilų visuomenę apie PALKą ir Lietuvą. Net Mato Grosso sostinėje Cuiabá mieste girdėjo apie kongresą.

5. Pirmą kartą lankėsi Brazilijoje didesnė meno grupė su gražia programa, tai Grandis iš Čikagos, sužavėjusi žiūrėjusius ko gražiausiai sušoktais tautiniais šokiais.

(1972 metų viduryje buvo atvykusi didesnė Lietuvos Vyčių ekskursija ir atsisvežusi savo solistus.)

6. Pirmą kartą PAL kongrese dalyva-

vo atstovės iš Kolumbijos.

7. Kongreso metu sukelta daug entuziazmo ir minčių 1975 metais įvyksiančiam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui Pietų Amerikoje.

8. Pirmą kartą Brazilijos televizijoje pasirodė jaunimo tautinių šokių grupė Nemunas ilgesnėje, 31 min. programoj TV 2 S. Paulo, vasario 19 d..

9. Išleista 80 puslapių gausiai iliustruotas leidinėlis, duodas gausios informacijos ir apie Kongresą ir apie lietuvių gyvenimą P. Amerikoje.

10. Garbės prezidiume, religiniame pokalbyje ir kituose kongreso renginiuose dalyvavo gražus būrelis Seserų Pranciškiečių, kurios visada mielai užleidamos savo salę lietuviškiems parengimams, retai kada pasirodo lietuviškoje veikloje.

11. Ypatingai gerai praėjo jaunimo ir kunigų sekcijų posėdžiai. Jų posėdžius teko po du kartu pratęsti iki išdirbo konkrečius planus ateities veiklai.

12. Kongreso metu, privačia Juozo Čiuvinco iniciatyva, pradėtas parašų rinkimas Jaunimo peticijai Jungtinėms tautoms, jau davė virš 500 parašų.

13. Vakarinėse kongreso programose dalyvavo daug žmonių. Kongreso uždaryme maždaug tiek pat, kiek III kongrese prieš 8 metus.

14. Zelinos Šv. Juozapo bažnyčia, ar-

tėjant kongresui, atnaujinta ir pagražinta iš lauko ir viduje, sutraukė daug žmonių, abu chorų ir didelį skaičių kunigų.

15. Iš kitų kraštų dalyvavo 76 asmenys: 32 iš Argentinos, 32 iš JAV., po keletą iš Urugvajaus, Venezuelos, Kolumbijos, Italijos.

16. Geri buvo kongreso bendra nuotaika ir darbingumas.

17. Jaunimo stovykloje-studijų savaitę praveista 13 pokalbių lietuviškomis temomis. Dalyvavo 42 jaunuoliai-ės iš trijų kraštų, pusė iš Brazilijos.

18. Gražiai ir kultūringai praveistos apeigos prie Ipirangos Brazilijos Nepriklausomybės paminklo. Dalyvavo virš 300 žmonių.

19. Gražiai susidraugavo jaunimas. Po kongreso dar suruošė dvi išvykas: į Ubatubą— 20 asmenų ir į Rio karnavalą taip pat apie 20 asmenų.

20. Atskiras programos dalis pravedė ne tik vietiniai, bet ir lietuviai iš kitų kraštų.

Kiekvienas kongreso dalyvis bei ruošėjas suras dar daugiau teigiamų kongreso pusių ir trūkumų. Bet visi sutiks, jog V. PAL Kongresas tikrai labai gražiai praėjo. Jis ne tik nepadarė gėdos S. Paulo lietuvių kolonijai, bet ir išskėlė Lietuvos bei lietuvių vardą šitame bene 7 milijonų gyventojų mieste.

DAR VIENAS GARBĖS RĖMĖJAS

Pirmąją kongreso dieną p. Alfredas Griškonis, prisidėdamas su 300 kruz. į-

našu, tapo PALKo garbės rėmėju. Jis gyvena Parque das Nações.

PALKą ir Jaunimo stovyklą parėmė 150 kr. auka p. Stasys Kumpis iš Terzopolis. Abiem nuoširdi PALKo Finansų Komisijos padėka.

YPATINGĄ PADĖKĄ

PALKas reiškia p. Renatui Mendo. Italų kilmės brazilas, vedęs Elena Matuzyte, jau seniai uoliai bendradarbiauja Zelinos lietuvių kolonijoje, jausdamas lietuvių reikalus gal net labiau už daugelį pačių mūsų tautiečių. Kaip parapijos komiteto vicepirmininkas, labai daug prisidėjo prie kongreso ruošos. Jo skatinama Parapijos Taryba davė dvi kermošiaus dienas. Jis stengėsi sudėti prieš kongresą visus spalvotus langus bažnyčioje. Jis paskolino visą reikiamą medžiagą padangtei pastatyti „churrasco“ pietams Mokoje, Sajungos kieme. Jo žmona Elena irgi yra uoli bendradarbių šeimininkė visuose lietuvių parengimuose.

Abiem nuoširdus ačiū!

GILI PADĖKA PRIKLAUSO

itin nenuištanciam Parapijos Tarybos nariui p. Petriui Šimoniui, Vyru Brolijos nariams Jonui Makuševičiui, Jonui Baltaduoniui bei Silbestrui Bakalniui, net keletą dienų pašventusiems pastatyt ir nuimt padangtes Kongreso uždarymo „churrasco“ pietams Liet. Sajungos būstinėje.

Daug teko patirti apie Braziliją iš knygų, kai pirmieji mūsų lietuviai keliavo į šį kraštą ir kaip jie, pradžioje, vargo. Vėliau po II karo, kaip nedidelis skaičius lietuvių čia atkeliavo ir kūrėsi. Daugiausia teko išgirsti iš skautų vadovų v. s. A. Saulaičio S.J. ir s. v. H. Šulco kurie praėjusiais metais atvažiavę į jaunimo kongresą; U.S.A. pasakojo skautams apie šį milžinišką ir įdomų kraštą.

Jų pasakojimai apie šį įdomų ir pilną paslapčių kraštą, o taip pat ir nuoširdžius lietuvius bei jaunimą mane taip domino, kad galvojau būtinai apsilankyti ir pačiam savo akimis pamatyti, susipažinti su lietuvių jaunimu, su jų va dovais, lietuviškomis įstaigomis, parapijomis ir mūsų lietuviams veikėjai.

Jaunimo vadovų dėka ir su nuoširdžia visų Lietuvių ir dvasios vadovų parama, šiais metais Pietų Amerikos V. Lietuvių Kongresas įvyko San Paulyje geros organizacijos dėka, apie jį žinia pasklido visame lietuvių pasaulyje, ir apie jį išgirdęs pasiryžau į jį atvykti.

Atskridęs iš Buenos Aires į San Paulį ir atlikęs munitinės formalumus, jau iš tolo pamačiau visuomet besišypsanti mielą v. s. kun. A. Saulaitį kuris mane supažindino su kongreso programa ir ta po mano vadovas.

Pats kongreso uždarymas ir vssario 16 d. minėjimas buvo tikrai iškilmingas. Viskas sutvarkyta kuo puikniausiai ir vyko sklandžiai.

Iš Čikagos tautinių šokių grupė „Grandis“ šoko tikrai gražiai, o taip pat ir San Paulo šokių grupė „Nemunas“. Choras dainavo labai gražiai. Teko pastebėti keletą su tikrai puikiais balsais. Tikiu, greitai laiku jis turės ir savo solistę.

Sekmadienio programa pradėta iškilmingomis pamaldomis sujungė mus vi-

SUDIEU PASAKŲ KRAŠTE BRAZILIJA.

su su lietuvius į bendrą maldą ir padėką Aukščiausiajam už šio kongreso pasisekimą ir Lietuvos laisvę.

Bendri pietūs — buvo įdomūs ne tik tai savo maisto įvairumu. Kai kurių valgių net nespėjau paragauti, o kaikiurių ir neišdiršau.

Čia buvo progos susitikti su labai daug įvairaus amžiaus lietuviais. Jų nuoširdumas ir meilė Lietuvai mane sužavėjo. Kai kurie atvykę iš Lietuvos prieš 30–40 m., bet sielojasi mūsų jaunimu nei kiek nemažiau, kaip ir tie, kurie atvyko į šį kraštą jau po II-jo karo.

Kun. J. Šeškevičius, įsikūręs džunglėse, tvarko savo didelę šeimą kaip tikras tėvas, pabardamas ir patardamas.

Ir kokios spalvos vaikų ten mačiau. Juodų, baltų ir visokio mišinio. Toliau išėiti už jo sodybos tiesiog baisu, nes gali gyvatė įkasti, skorpionas nuo medžio ant spando užšokti; ar koks laukinis žvėris užpulti.

Cia tikras lietuviškas ūkis: karvės, vištos, kiaulės, darbininkai indėnai ir visi kiti. Nors indėnai ir draugiški, bet vienas nedrįsčiau eiti į jų namus.

Man, kaip skautų vadovui, labai rūpėjo mūsų jaunimas ir jo galimybės skautauti. Išiskalbėję su v. s. A. Saulaičiu ir s. v. H. Šulcu ir jų pastangomis jau III-čią kartą atkurtas mišrus skautų -čių vienetas San Paulyje. Džiaugiuos, kad lietuviai skautai čia jau vėl pradėjo dirbti ir tikiu kad jų skaičius visą laiką didės ir jie atliks didelį lietuviybės išlaikymo darbą.

Apylinkės gražios, miestas įdomus, o koks didelis tautų mišinys. Esu dėkingas advokatui A. Sliesoraičiui ir jo mamytei, kurie mane supažindino su šiuo didmiesčiu.

Prieš išvykdamas atgal, noriu padėkoti pirmiausia skautų vadovams, skautams, tėvams jėzuitams, saleziečiams ir visiems lietuviams už didelį nuoširdumą

Ponia Aldona Valavičienė pristato V. PAL Kongreso lietuvių kandidatės, kurios buvo apdovanotos gražiomis juostomis bei rožėmis.

Iš kairės: Claudia Pratalytė, Laima Vosyliūtė, Silvanija Aradzenkatiė, Vilma Jušinskaitė, Celia Jambas, Silvanija Fideli. Trūksta Angela Pliadas.

Belenktyniaudamos, jos su savo rėmėjais surinkusios 30 procentų visų pajamų Kongreso reikalams.

Sveikiname jas, džiaugiamės jų uolumu ir linkime toliau sėkmės.

Paskutinę dieną per „churrasco“ pietus dingo plėš Claudijos Pratalytės rankinukas su visais dokumentais. Jei kas būtų rades, malonėkit pranešti telefonu 273-34-74, arba galima atnešti ML redakcijon. Radybu gaus gražų dėkingą šypsnį.

DALYVAUKIM GAVĖNIOS

REKOLEKCIJOSE MOKOJE

Sudieu mieli skautai, jaunime ir visi mieli lietuviai. Keletą dienų praleidęs Jūsų tarpe jaučiaus esąs šeimos narys. Tą parodytą nuoširdumą išsivežu į namus ir sakau iki pasimatymo, nes tikiu kad mes vėl susitiksimė.

v. s. Petras Molis

P. S.

LSB V.S.

Įdomu ir nuostabu, kad kai kurie tėveliai savo tarpe ir su vaikais kalbasi portugališkai, nors man teko su jais kalbėtis ir patirti, kad puikniausiai kalba lietuviškai, jau nekalbant apie tėvelius.

MŪSŲ PADANGĖJĖ

ŠV. JUOZAPO ATLAIDAI

Sekmadienį, kovo 18 d., Šv. Juozapo parapijos globėjo atlidai.

11. val.: procesija ir iškilmingos Mišios. Po mišių – arbatėlė Jaunimo Namuose.

Būtų gražu, kad daugiau, ypač vyrų priėtų ir komunijos.

Bus galima priėti išpažinties iš vakaro, arba prieš mišias.

PRANEŠIMAS

Ateinantį sekmadienį kovo 11 d. po 11 val. mišių Zelinio parapijos bažnyčioje, kun. Juozas Šeškevičius duos išsamų pranešimą apie Zelinio parapijoje susidariusią padėtį ir apie ateities perspektyvas. Bus proga ir galimybė išsiaiškinti įvairius kilusius neaiškumus.

RINKLIAVA

Vasario 25 d. Zelinoje pravesta rinkliava Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų organizacijos tikslams davė 620 kruzeirų, 2 dolerių, ir du „kvoteriu“ Visiems aukojusiems - ačiū!

PASIGĖRĖJO KARNAVALU

Apie 20 jaunimo, dauguma argentiniečiai ir urugvajiečiai nuvyko į Rio patyt ir pasidžiaugti garsioju karnavalu. Juos lydėjo kun. H. Šulcas, SDB.

ŠV. KAZIMIERAS

BŪTINAI DALYVAUKIME

Šv. Kazimiero parapijos salėje kiekvieną gavėnios sekmadienį, 17 val. per Šv. Mišias išgirsime T.J. Kidyko S.J. specialiai paruoštus rekolekčių pamokslus. Tai bus gražiausias pasiruošimas Velykų šventėms ir metinei išpažinties bei Šv. Komunijai.

Šv. KAZ. parapijos klebonas

J. Bružikas, S.J.

Išpūdziai iš šv. Kazimiero parapijos šventės.

Sekmadienis. Kovo 4 diena. Vėliavom ir gėlėm papuošta salė. Už altoriaus tyliai stovi šv. Kazimiero vėliava, išaista dviejų lietuvių Ceikiniuose, apie kurių vargą su bedieviais skaitėme paskutiniame ML numeryje. Jos tą vėliavą atsiuntė mums, Brazilijos lietuviams, kaip tikėjimo ir mūsų Globėjo meilės ryšį.

Kunigai: marijonas A. Steigvila iš Argentinos, saležėčiai P. Gavėnas ir N. Saldukas iš Kolumbijos ir J. Bružikas koncelebravo mišias už šv. Kazimiero parapiją už Lietuvą, už jos kankinius, karius, partizanus ir aukojusių intenciją.

Giliai krikščionišką ir patriotišką pamokslą pasakė kun. Steigvila. Jis kvietė visus lietuvius jaustis tartum mo-

bilizuotais, nors užfrontėje esančiais kovotojais už Lietuvos laisvę. Ir tėvynėje lietuviai jaučiasi mobilizuoti, tartum Alcazaro tvirtovės gynėjai ir jie drąsiai kovoja su galingu priešu, gindami savo tikėjimą, lietuviybę ir laisvę. Mes turim jiems padėti dvasiniais ginklais: malda, auka ir visur ir visiems skelbdami Lietuvos pavergimą.

Mišiais giedojo jungtinis Liet. R. K. Bendruomenės ir Aušros chorai, diriguojami maestro V. Tatarūno, vargonėliais palydint muz. F. Girdauskui. Graži lietuviška giesmė dar labiau kėlė tikinčiųjų širdis susitelkti malda.

Aukojimo metu dovanas nešė: Sofija Žitautaitė, (Mooka) Cecilija Joteikaitė-Galvão (Tatuapė) ir Nilza Guzikaukaitė (Zelina).

Po mišių vaišės. Stalus gražiai paruošė Aušros choristės ir choristai, kurie rūpinosi svečius pavaišinti. Virš poros šimtų dalyvių (nepaisant perkūno ir lietaus) susirinkę praleido kelta jaukių vačamdį šnekučiuodami, dainiodami. Dalyvių tarpe buvo matomi iš įvairių S. Paulo bairu, Sto André, iš Argentinos, Kolumbijos ir Š. Amerikos.

P.L.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems padėjusiems suruošti šv. Kazimiero parapijos atlidus, būtent: L.K. Bendruomenės chorui ir jo vadovui p. V. Tatarūnui, Aušros chorui, muz. F. Girdauskui, šv. Juozapo Brolijos vyrams, dalyvavusiems procesijoje su žibintais, Maldos Apaštalavimo narėms, svečiams kunigams: A. Steigvilai, MIC, N. Saldukui, SDB ir Pr. Gavėnui, SDB, kun. J. Šeškevičiui ir visiems bei visoms kurie nepasididžiovė atvykti, kurie valgiais ar pinigais prisidėjote prie vaišių, ir kurie per vaišes patarnavote taip maloniai, nuoširdžiai.

Jonas Bružikas, S.J., šv. Kazimiero asmeninės lietuvių parapijos klebonas.

L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų KREIPIMASIS

Pietų Amerikos lietuvių šalpos reikalui persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje.

Rusiško komunizmo pavergtoje Lietuvoje žiauriausiai persekiojamas tikėjimas ir tikintieji. Daug bažnyčių atimta, o už likusias tikintieji privalo mokėti labai didelius mokesčius.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1960 m. įsikūrė L.K. Religinė Šalpa, lietuvių kunigų korporacija, pagelbėti persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje.

Šalpos darbui išplėsti ir sustiprinti 1972 m. balandžio 8 d. Čikagoje buvo įsteigta Religinės Šalpos Rėmėjų pasauliečių organizacija, kuri veikia savarankiškai, bet vieningai su pačia Religine Šalpa.

Religinės Šalpos Rėmėjų veikimo tikslai: telkti lėšas pagelbėti persekiojamiems tikintiesiems pavergtoje Lietuvoje išlaikyti bažnyčias, melstis už persekiojamuosius ir visus rėmėjus, informuoti lietuvių ir nelietuvių visuomenę apie vykdomus persekiojimus ir vesti persekiojimų dokumentaciją.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje nariai rėmėjai aukoja nemažiau 5 dol. metams, amžinieji nariai – 100 dol. ir mecenatai – 1000 dol. Atskiriems Pietų Amerikos kraštams duodama teisė patiems pagal savo pajėgumą nusistatyti nedidelį rėmėjo nario mokestį, kad formaliai galėtų priklausyti ti Rėmėjų organizacijai ir dalyvauti maldos nuopelnuose, nes už rėmėjus aukojama daugybė šv. Mišių, o ypatingai daug meldžiasi pavergtos Lietuvos tikintieji už savo geradarius.

Kviečiame visų Pietų Amerikos kraštų lietuvius įsijungti į Religinės Šalpos Rėmėjus, melstis už persekiojamuosius tikinčiuosius pavergtoje Lietuvoje ir nors nedidelėmis aukomis pagelbėti jiems išlaikyti bažnyčias.

Labai prašome visų Pietų Amerikos kraštų lietuvių kunigų padėti pasauliečiams tikintiesiems įsijungti į Religinės Šalpos Rėmėjus, organizuojant Rėmėjų skyrius ir sudarant vadovus.

Gražu būtų, kad visi lietuviai gyvenantieji laisvuose kraštuose, priklausytų Religinės Šalpos Rėmėjams, ir vieningai veikdami, sudarytų didžiulę jėgą, materialiai ir moraliai stipriai paremtų persekiojamuosius lietuvius tikinčiuosius pavergtoje Tėvynėje, padėtų jiems išlaikyti ir išlaikyti savo bažnyčias, stiprintų jų laisvės viltis ir tuo būdu labiau priartėtų Lietuvai laisvės dienas.

Bragieji Pietų Amerikos kraštų lietuvių. Būkime vieningi. Pagelbėkime vieni kitiems. Jauskime pareigą pagelbėti ti pavergtiems ir žiauriai persekiojamiems tikintiesiems Lietuvoje. Jie laukia mūsų pagalbos. Neužmirškime jų – kovojančių už Dievą ir Tėvynę. Būkime su jais vienos širdies ir vienos sielos. Ištieskime jiems pagalbos ranką. Pasigailėkime mūsų brolių ir sesių lietuvių tikinčiųjų, žiauriausiai persekiojamų pavergtoje Lietuvoje.

L.K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyriausioji Valdyba.

KITAME M.L. NUMERYJE ATSPAUSIM RELIGINĖS ŠALPOS RĖMĖJŲ ISTATUS.

RENKAMI PARAŠAI

Per šv. Kazimiero atlidus Mokoje kap. J. Čiuvinškas, o V. Carolina ir Casa Verde kun. J. Kidykas rinko parašus po Jaunimo peticija Jungtinėms tautoms, kuria jaunimas iteiks gegužės mėnesį. Parašai bus renkami iki šio mėnesio galo. Pridėkit savo parašą. Reikalaukim savo persekiojamiems broliams Lietuvoje sažines, religijos ir politinės laisvės.

Šio M. Lietuvos numerio
GARBĖS LEIDĖJAS
„AUŠROS“ CHORAS

Jis per eilę metų, kartais net du kartu skiria M. Lietuvai iš mūsų gausių savo santaupų gražią sumą. Jam didelės padėda.

Administracija

GAVĖNIA – ATGAILA

Gavėnios metas yra skirtas sustiprinti savo gyvenimą, jei jis yra iškrypęs iš doros kelio ir atsilygti ti Viešpačiui už savo nusikaltimus. Gavėnios metas yra skirtas sustiprinti savo gyvenimą, jei jis yra iškrypęs iš doros kelio ir atsilygti ti Viešpačiui už savo nusikaltimus. Gavėnios metas yra skirtas sustiprinti savo gyvenimą, jei jis yra iškrypęs iš doros kelio ir atsilygti ti Viešpačiui už savo nusikaltimus.

Pagal Bažnyčios nuostatus, gavėnios metu reikia pasninkoti Penktoji dieną ir Didįjį Penktadienį. Taomis dienomis ne tik susilaikoma nuo mėsos, bet ir tik vieną sykį per dieną privalgoma. Kitus dienas kartus tik užsikandama.

Pasninkot privalo visi sveikieji nuo 21 m. iki pabaigtų 59 m. amžiaus. Nuo mėsos susilaikyt baigę 14 metų. Vietoje pasninko Bažnyčia pataria visiems tikintiesiems šilt taria visiems tikintiesiems šelpt vargšus ir Bažnyčios reikalus, lan-kyti ligonis, rodyt viens kitam daugiau kantrubės, meilės, nesibarti, nerūkyti, ar mažiau terūkyt, ir tt, ir tt.

UŽSIMOKĖJO UŽ M' LIETUVA

V. Grąbauskas (Kanada) 90 kr.
Kun. Kardauskas (JAV) 45 kr.
Marija Stankūnienė 40 kr.
Aušros choras 196 kr.

Po 30 kr.:

Motiejus Sejūnas, Longinas Gai-galas, Bronius Martinaitis, Anufras Tumėnas, Antanas Skrebys, Jadvyga Jakubaitienė, Antanas Sasnauskas,

Visiems nuoširdus ačiū.

Administracija

LIETUVIS GYDYTOJAS

Dr. ANTANAS ŠIAULYS

Chirurgija, neurologija, klinika.

R. dos Trilhos, nr 1822

Mooca Tel. 92-39-91

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal, 4421
01000 São Paulo, ESP

Diretor Responsável

DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redator Jonas Kidykas

Administrador Jonas Bružikas

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau, kaip iki pirmadienio pietų.